

OPETUSHALLITUS

OPETUSHALLITUKSEN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2010

8/200/2010

Sisältö

1	TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1	JOHDON KATSAUS	4
1.2	VAIKUTTAVUUS.....	5
1.2.1	Toiminnan vaikuttavuus.....	5
1.2.2	Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus.....	5
1.3	TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS.....	7
1.3.1	Toiminnan tuottavuus.....	7
1.3.2	Toiminnan taloudellisuus	7
1.3.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	12
1.3.4	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	18
1.4	TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	19
1.4.1	OPH vastaa koulutuksen kehittämistä ja edistää koulutuksen tuloksellisuutta... 19	
1.4.2	OPH seuraa koulutuksen järjestämistä ja koulutuksen tuloksellisuutta.....	25
1.4.3	Erikseen säädetyt ja määrätyt tehtävät.....	28
1.5	HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN.....	36
1.6	TILINPÄÄTÖSANALYYSI	37
1.6.1	Rahoituksen rakenne	37
1.6.2	Talousarvion toteutuminen.....	37
1.6.3	Tuotto- ja kululaskelma	37
1.6.4	Tase.....	38
1.7	SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA.....	39
1.8	ARVIOINTIEN TULOKSET	39
1.9	YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTYKSISTÄ	39
2	TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA	40
3	TUOTTO- JA KULULASKELMA.....	49
4	TASE.....	50
5	LIITETIEDOT	52
6	ALLEKIRJOITUS.....	66

TILINPÄÄTÖSLASKELMIEN LIITTEET

- Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta
- Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot
- Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset
- Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat
- Liite 5: Henkilöstökulujen erittely
- Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset
- Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot
- Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut
- Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat
- Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset
- Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat
- Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut vastuut
- Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
- Liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
- Liite 15: Velan muutokset
- Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio
- Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot

MUUT LIITTEET

- Liite 18: Henkilöstöä koskevat tunnusluvut
- Liite 19: Maksetut valtionavustukset

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 JOHDON KATSAUS

Opetushallituksen tehtävänä on vastata toimialaansa kuuluvan koulutuksen kehittamisestä, edistää koulutuksen tuloksellisuutta sekä seurata koulutuksen järjestämistä. Lisäksi Opetushallituksen tulee huolehtia niistä tehtävistä, jotka sille erikseen säädetään tai määrätään, sekä suorittaa ne toimeksiannot, jotka opetus- ja kulttuuriministeriö virastolle antaa. Opetushallitus suoriutui lakisäätelistä tehtävistään hyvin ja pystyi täyttämään opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sovitut tavoitteet vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta.

Opetushallituksen toimintamenomomentin taloudellinen tilanne on saatu vakiintumaan viime vuosina siten, että vuosittaiset toimintamenot vastaavat varainhoitovuoden talousarviossa osoitettujen määrärahojen tasoa. Hyvää taloudellista kehitystä on olennaisesti tukenut tuottavuusohjelman henkilötyövuositavoitteiden toteutuminen jopa hieman etupainotteisesti viime vuosina. Toinen taloudellisesti tärkeä tekijä on liiketaloudellisen maksullisen toiminnan käyttöjäämän ja kustannusvastaavuuden myönteinen kehitys.

Opetushallituksen henkilötyövuosien määrä oli 283,3. Tuottavuusohjelman edellyttämä henkilötyövuosikehitys alitettiin 3,8 henkilötyövuodella. Henkilöstöstä 24 % kuului ikäryhmään 60-vuotiaat ja sitä vanhemmat. Rungas eläkkeelle siirtyvien virkamiesten määrä lähivuosina onkin viraston toiminnan suunnittelulle suuri haaste. Työtyytyväisyysindeksi nousi edellisvuoden 3,2:sta 3,3:een. Työsuojeluviranomaisten toimintavuoden syksyllä tekemässä tarkastuksessa viraston työsuojelun ja -turvallisuuden tilanne arvioitiin yleisesti hyväksi. Tarkastuksessa nousi esille kuitenkin työn määrään liittyvä haitallinen kuormitus, mikä ilmenee eräiden virkamiesten kohdalla suurina työtuntien määrinä ja niiden leikkautumisena. Tarkastuksen jälkeen ryhdyttiin toimenpiteisiin haitallisen työkuormituksen vähentämiseksi.

Toimintavuonna esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita muutettiin perusopetuslakiin tehtyjen tehostettua ja erityistä tukea koskevien muutosten takia. Lisäksi hyväksyttiin aikuisten perusopetuksen vuosiluokkia 1-6 koskevat opetussuunnitelman perusteet sekä uudet aamu- ja iltaopetuksen perusteet. Opetusministeriön asettaman parlamentaarisen tuntijakotyöryhmän esitys valmistui kesäkuussa. Uudet opetussuunnitelman perusteet ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavaan ja valmistavaan koulutukseen, vammaisten opiskelijoiden valmentavaan, kuntouttavaan opetukseen ja ohjaukseen sekä kotitalousopetukseen otettiin käyttöön. Toimintavuonna hyväksyttiin 30 perustutkinnon sekä 22 ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon perustetta. Myös tutkintotodistuksia koskevat määräykset uudistettiin. Yhteensä 152 uutta tutkintotoimikuntaa asetettiin 1.8. alkaneeksi kolmivuotiskaudeksi sekä tehtiin esitykset uusiin koulutustoimikuntiin (26) nimitettävistä jäsenistä. Ulkomailta suoritettujen tutkintojen tunnustamista koskevia päätöksiä tehtiin 757 ja lausuntoja ulkomaisista ammatillisista tutkinnoista 36.

Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen, ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen yhteishakuun ja opiskelija-valintaan liittyvät tehtävät hoidettiin aikataulujen mukaisesti ja ilman häiriöitä. Toimintavuonna osallistuttiin Sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelmaan (SADe-ohjelma) kuuluvan Oppijan verkkopalvelukokonaisuuden valmisteluun. Oppijan verkkopalvelukokonaisuuden tavoitteena on tuottaa kattavasti opiskelua ja siihen hakeutumista, oppimista ja urasuunnittelua tukevia palveluita elinikäisen oppimisen periaatteella.

Opetushallitus huolehti vuoden 2010 alusta voimaan tulleeseen valtiosuusjärjestelmään liittyvät tehtävänsä ajantasaisesti ja virheittä. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta jatkettiin valtiosuusien käyttöä koskevia tarkastuksia. Vuonna 2010 valmistui yhteensä 5 tarkastuskertomusta. Tarkastusten kohteena oli edelleen erityisesti oppisopimuskoulutus.

Toimintavuonna valmistuivat kansalliset perusopetuksen oppimistulosten seuranta-arviointiraportit matematiikasta sekä toisena kotimaisena kielenä opetetusta suomen (finska) kielestä. Lisäksi toimeenpantiin perusopetuksen aihekokonaisuuksien, taito- ja taideaineiden sekä äidinkielen/modersmålet oppimistulosten arvioinnit. Ammatillisen koulutuksen oppimistuloksia seurattiin yhteensä 8 tutkinnosta ammattiosaamisen näytöistä kerättävien tietojen perusteella.

Toimintavuonna Opetushallituksen kirjanpitoyksikköön kuului kaksi kielikoulua (Helsingin ranskalais-suomalainen koulu ja Suomalais-venäläinen koulu, yhteensä 1 474 oppilasta), seitsemän yleissivistävää erityiskoulua (Haukarannan koulu, Jyväskylän näkövammaisten koulu, Mäntykankaan koulu, Ruskeasuon koulu, Tervaväylän koulu, Mikael-koulu ja Svenska skolan för synskadade, yhteensä 450 oppilasta), Helsingin eurooppalainen koulu (109 oppilasta) sekä Saamelaisalueen koulutuskeskus (perusopetuksessa 137 oppilasta) ja Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus (Meriturva, koulutettavapäiviä 6 168). Lisäksi Opetushallituksen tulosohtauksessa oli kuusi valtion koulukodeissa toimivaa koulua (157 oppilasta).

1.2 VAIKUTTAVUUS

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Opetushallituksen toiminnalle asetettujen tulostavoitteiden yhteydessä on ilmaistu myös toiminnan tuloksen vaikutustavoite, jolla Opetushallitus pyrkii vaikuttamaan yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen. Jäljempänä tulostavoitteiden toteumatiedoissa on kuvattu mahdollisuuksien mukaan vaikutustavoitteen toteutuminen.

1.2.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Valtionavustusten käsittely-, päätös- ja seurantaprosessit

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrällinen/laadullinen tavoite	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYYT
<i>Kaikilla asiakkailla on käytössään sähköinen palvelukanava. Avustushankkeiden toteutuminen tehostuu.</i>	<i>Valtionavustushakemusten käsittely aloitettu SALAMA-järjestelmässä.</i> <i>Valtionavustustoiminnan raportointia, tarkastusta ja seurantaa tehostettu.</i> <i>Vuonna 2009 päättyneistä hankkeista koottu yhteenvedot rahoitustiedoista ja päätöksistä sekä tehty tarvittavat johtopäätökset.</i>	Valtionavustustoiminnan selvityslomakkeet on yhtenäistetty ja kerätty loppuraportoituja valtionavustuserien perustiedot seurantaa varten. Valtionavustusprosessin tehostamista ja oman toiminnan toimintamallien kehittämistä ja yhtenäistämistä on jatkettu. Valtionavustusten tarkastustoimintaa on tehostettu. Tarkastusten tuloksena palautettavan valtionavustuksen määrä on kasvanut ja tietoisuus valtionavustusten kohdentumisista on parantunut. Yhteenveto on toimitettu 15 valtionavustuserästä ja yksittäisistä valtionavustuspäätöksistä. Noin 15 miljoonan euron valtionavustusten käytöstä on laadittu loppuselvitykset (yhteensä 769).	Valtionavustushakemusten käsittelyä ei aloitettu hallinnonalan yhteisessä SALAMA-järjestelmässä, SALAMA-hanke ei ole edennyt tavoitteen mukaisesti.
<i>Opetustoimen henkilöstökoulutus tukee koulutuspoliittisten uudistusten toimeenpanoa oppilaitoksissa. Päätöksentekijät saavat seurantatietoa koulutuksen tuloksista ja vaikuttavuudesta.</i> <i>Koulutus toteutuu koulutettavien kannalta mielekkäissä aikatauluissa.</i> <i>ja työelämäläheisin menetelmin.</i>	<i>Toimivat hakukriteerit sekä seuranta- ja raportointijärjestelmät päätöksenteon tueksi. Päätökset enintään 3 kk kuluessa haun päättymisestä.</i>	Henkilöstökoulutushankkeiden valintaperusteet on täsmennetty. Seurantajärjestelmän uudistaminen on aloitettu. Hankepäätökset on tehty 3 kk kuluessa haun päättymisestä.	

Taulukossa 1 on esitetty Opetushallituksen toimintavuonna myöntämät valtionavustukset. Liitteeseen 19 on koottu kaikki vuonna 2010 maksetut valtionavustukset.

Taulukko 1. Opetushallituksen myöntämät valtionavustukset vuonna 2010.

HANKERYHMÄ	PÄÄTÖKSET 2010	MYÖNNETYT YHTEENSÄ €
Yleissivistäväkoulutus		
Järjestöjen valtionapu	31	1 346 000
Kerhotoiminnan kehittäminen	319	8 000 000
Koulujen kansainvälistäminen	137	800 000
Monikulttuurisuustaitojen kehittäminen	21	600 000
Perusopetuksen vieraiden kielten opetuksen kehittäminen	82	1 500 000
POP Oppilaanohjauksen kehittäminen, päätökset elokuun alussa	18	280 000
POP Oppilashuollon laadun ja palvelurakenteen kehittäminen	12	200 222
POP Tehostetun ja erityisen tuen kehittäminen (Kelpo)	292	15 000 000
Romanilasten perusopetuksen kehittäminen	29	650 000
YHTEENSÄ	941	28 376 222
Yleissivistäväkoulutus		
Saamen ja romanikielen opetus	9	50 000
Saamenkielisen oppimateriaalin tuottaminen Saamelaiskäräjille	1	258 000
Opetustuntikohtaisen valtionosuuden piiriin kuuluva taiteen perusopetus	114	700 000
Taiteen perusopetus (harkinnanvarainen)	58	136 000
Vapaan sivistystyön opintosetelit	250	2 830 000
	65	
Vapaan sivistystyön valtionavustukset ylimääräiset avustukset erityisavustus kokeilu ja kehittämistoimintaan		1 123 000
Vieraskielisten oppilaiden su/ru toisena kielenä ja muu opetuksen tuki sekä oman äidinkielen opetus	185	650 000
Yleissivistävän koulutuksen oppimisympäristöjen kehittäminen	151	4 400 000
YHTEENSÄ	833	10 147 000
Ammatillinen koulutus		
Ammatillisen erityisopetuksen palvelu- ja kehittämistoiminta	16	250 000
Ammatillisen koulutuksen ohjaavan ja valmistavan koulutuksen kokeilutoiminta (ammattistartti) ja laajennettu työssäoppiminen	78	3 000 000
Ammattikoulutuksen kansainvälistyminen	43	640 000
Ammattikoulutuksen oppimisympäristöjen kehittäminen	43	961 000
Ammattiosaamisen näyttöjen toimeenpanon tuki	47	1 200 000
FINECVET 3 -hankkeet	7	160 000
Maahanmuuttajien aikuiskoulutuksen kehittäminen	35	250 000
Maahanmuuttajien ammatillisen koulutuksen kehittäminen	23	200 000
Tykypassi	27	300 000
Työpaikalla tapahtuvan opiskelun ja ammatiosaamisen näytöt	49	1 200 000
Alkuperäiskarjan geenipankkitoiminta	2	96 000
Ammatillisen koulutuksen alakohtainen ja erityisalojen kehittäminen (prosessiteollisuus ja auto- ja kuljetus-ala)	8	700 000
Ammatillisen koulutuksen tutkintojen toimeenpano ja muu kehittäminen	4	700 000
YHTEENSÄ	382	9 657 000
Aikuiskoulutus		
Koulutuksen laadun kehittäminen ja näyttötutkintojen koe- ja materiaali palvelut	144	1 535 000
Ilman valmistavaa koulutusta järjestettäviin näyttötutkintoihin	6	50 000
Näyttötutkintomestarikoulutus	5	500 000
YHTEENSÄ	155	2 085 000
Opetustoimenhenkilöstökoulutus		
Yleissivistävän koulutuksen liittyvä henkilöstökoulutus	50	4 831 500
Ammatillisen koulutuksen liittyvä henkilöstökoulutus	30	2 353 000
Aikuiskoulutuksen ja vapaaseen sivistystyön koulutuksen liittyvä henkilöstökoulutus	15	1 252 000
Koko opetustoimen henkilöstöä koskeva täydennyskoulutus (ml Opettaja-TV)	66	3 162 890
YHTEENSÄ	161	11 599 390
KAIKKI YHTEENSÄ	2 472	61 864 612

1.3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

1.3.1 Toiminnan tuottavuus

KOKO TOIMINNAN TUOTTAVUUTEEN LIITTYVÄT TOIMENPITEET	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYYT
<i>Sähköinen asianhallinta</i>	<i>OKM:n kanssa 1 yhteisen prosessin sähköistäminen (esim. tulosohjaus) OPH:n 2 oman prosessin sähköistäminen – Kääntäjärekisteri ja OPS-prosessi</i>	Prosessien sähköistämistä ei ole toteutettu.	Prosessien sähköistäminen on yhteydessä hallinnonalan yhteiseen SALAMA-hankkeeseen, joka ei ole edennyt tavoitteen mukaisesti.
<i>Säädösten edellyttämä arkistointi (tavoite saavutettu 11 vuodessa)</i>	<i>Kouluhallituksen ja Ammattikasvatushallituksen asiakirjoja seulottu 375 hyllymetriä.</i>	Kouluhallituksen ja Ammattikasvatushallituksen asiakirjoja ei ole seulottu.	Asiakirjojen seulonta siirtyi, koska resurssit kohdennettiin SALAMA-järjestelmän edellyttämien määrittelyjen tekemiseen.
<i>Asioiden käsittely</i>	<i>Keskimääräiset käsittelyajat: - Valitukset ja kantelu: 2 kk - Lausunnot: 1 kk - Näyttötutkintojen ja valmistavan koulutuksen järjestämisedellytysten arviot: 5 kk - Valtionavustuspäätökset: 3 kk haun päättymisestä.</i>	- Valitukset ja kantelut: 1 kk - Lausunnot: 1 kk - Näyttötutkintojen ja valmistavan koulutuksen järjestämisedellytysten arviot: 3,5 kk - Valtionavustuspäätökset: 3 kk haun päättymisestä	
<i>Tuottavuus</i>	<i>Tuottavuusindeksi tuotettu. Tuottavuustavoitteet asetettu vuodelle 2011.</i>	Tuottavuustiedot on laadittu ja tuottavuustavoite asetetaan sovitusti kahden vuoden toteumatietojen perusteella eli vuodelle 2012.	
<i>Tietoturvaluus</i>	<i>OKM:n hallinnonalan tietoturvaluushankkeessa tietoturvasojen määrittely.</i>	OKM:n hallinnonalan tietoturvaluushankkeessa ei määritetty tietoturvasoja.	Tietoturvasojen määrittely siirtyi, koska OKM ei käynnistänyt hanketta.

1.3.2 Toiminnan taloudellisuus

Opetushallituksen kokonaismenot vuonna 2010 olivat 151,9 milj. euroa, mikä on 7 % vähemmän kuin vuonna 2009. Opetushallituksen toimintamenomomentin menot kasvoivat 4 %, mikä johtui pääosin vähälevikkisen oppimateriaalimyynnin liikelatoudellisten suoritteiden hintatuen määräraharahatarpeen lisäyksestä. Opetushallitukselle tulossopimuksen mukaisesti myönnettyjä erillismäärärahoja käytettiin vuonna 2010 9,7 milj. euroa, mikä on 35 % vähemmän kuin vuonna 2010. Merkittävin menotason lasku johtui siitä, että yleissivistävän koulutuksen kehittämismomentilta maksettiin vuonna 2009 8,9 milj. euroa valtionavustuksia, kun vuonna 2010 niitä myönnettiin ao. talousarviotililtä 3,3 milj. euroa. Opetushallituksen kehittämistoiminnan menot olivat 4,9 milj. euroa ja ne kasvoivat 20 % vuoden 2009 tasoon verrattuna. Muut kirjanpitoyksikön menot olivat 120,1 milj. euroa, mikä on 5 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Menojen vähentyminen selittyy valtion oppilaitosten nettomenojen vähentymisellä (-19 %), mikä johtuu siitä, että osa valtion yleissivistävien koulujen menoista rahoitetaan uuden valtionosuusjärjestelmän mukaisilla kotikuntakorvauksilla. Yleissivistäville kouluille maksetut kotikuntakorvaukset olivat vuonna 2010 yhteensä 11,2 milj. euroa, mistä 10,3 milj. euroa on mukana Opetushallituksen kirjanpitoyksikön kirjanpidossa. Koulukotien kotikuntakorvaukset (0,9 milj. euroa) on kohdentunut suoraan koulukodeille. Kirjanpitoyksikön virallinen talousarvion toteutumalaskelma on esitetty sivulla 40 ja sitä vastaava analyysi kohdassa 1.6.2.

Taulukko 2. Opetushallituksen (kirjanpitoyksikkö 660) talousarvion toteutuminen vuonna 2010.

	Käyttö 2009	siirtynyt edelliseltä vuodelta	TA 2010	käytettävissä	% -osuus		Siirtyy vuodelle 2011	
					koko määrä- rahasta	Käyttö 2010 käytöstä		
Opetushallituksen toimintamenot	19 758 540	2 671 760	20 043 000	22 714 760		19 934 154	2 780 606	
Oppimateriaalin kehittäminen ja tuottaminen	722 156	472 000	769 000	1 241 000		751 645	489 355	
Hintatuki	145 259	601 717	950 000	1 551 717		663 972	887 745	
Saamenkielisen oppimateriaalin tuottaminen	258 000	0	290 000	290 000		290 000	0	
Opetushallituksen toimintamomentti yhteensä	20 883 955	3 745 477	22 052 000	24 629 432	13 %	21 639 771	14 %	4 157 706
Kansainvälinen yhteistyö	191 878	13 300	49 000	62 300		48 179	14 121	
Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen	10 483 087	4 788 763 ¹⁾	2 678 300	7 467 063		6 201 207	1 265 855	
Ammatillisen koulutuksen kehittäminen	762 556	250 454 ²⁾	580 000	830 454		492 656	337 798	
Työpaikalla tapahtuva oppiminen	2 168 286	956 854	2 320 000	3 276 854		1 710 438	1 566 416	
Aikuis-koulutuksen kehittäminen	383 082	485 104	280 000	765 104		485 104	280 000	
Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot	913 363	301 796	550 000	851 796		732 464	119 332	
Kehittämismäärärahat yhteensä	14 902 252	6 796 270	6 457 300	13 253 570	7 %	9 670 047	6 %	3 583 523
Opetustoimen henkilöstökoulutus ja eräät muut menot	10 099 316	8 171 340	13 980 000	22 151 340		11 738 607	10 412 733	
Kaluston hankinta / Opetushallitus	527 419	0		0		0	0	
Valtionavustukset (arviomäärärahat)	52 295 176	0	58 925 000	58 925 000		51 910 868	0	
Valtion oppilaitosten toimintamenot	61 438 455	7 210 372	55 189 000	62 399 372		51 761 348	10 638 024	
EU/ESR yhteensä	2 843 195	0		4 922 123		4 922 123	0	
Muiden pääluokkien määrärahat (ei alv)	314 879	0	519 876	519 876		299 802	220 074	
Muu rahoitus yhteensä	127 518 440	15 381 712	128 613 876	148 917 710	80 %	120 632 749	79 %	21 270 830
KAIKKI YHTEENSÄ	163 304 647	25 923 459	157 123 176	186 800 712	100 %	151 942 567	100 %	29 012 059

1) Yleissivistävän koulutuksen kehittämismomentin edelliseltä vuodelta siirtyneiden määrärahojen kokonaissummaa sisältyy 3,5 milj. euroa Opetushallitukselle vuonna 2010 momentilta 409291020 osoitettuja määrärahoja.

2) Ammatillisen koulutuksen kehittämismomentin edelliseltä vuodelta siirtyneiden määrärahojen kokonaissummaan sisältyy 65 000 euroa Opetushallitukselle vuonna 2010 momentilta 409292021 osoitettuja määrärahoja.

Opetushallituksen kirjanpitoyksikön kustannus- ja henkilötyövuositiedot (taulukot 3-12) perustuvat toimintolaskentajärjestelmän tuottamaan tietoon. Henkilöstökustannusten kohdentamisperusteena on käytetty henkilötasoisia työajankohdennustietoja, jotka on kerätty toimintolaskentajärjestelmän työaikasovelluksella. Muut kuin henkilöstökustannukset on kohdennettu suoraan kirjanpidon mukaisten kirjausten perusteella tai toimintolaskennan vyörytyslaskennan kautta.

Toimintolaskentajärjestelmä otettiin käyttöön vuonna 2008. Vuoden 2009 aikana tarkennettiin tukitoimintojen vyörytysääntöjä. Lisäksi järjestelmässä otettiin vuoden 2009 laskennassa käyttöön suoritekohtainen kustannuslaskenta. Opetushallituksen toimintorakenne muuttui vuonna 2009, joten vuoden 2008 tietoja ei voida esittää vuosien 2009–2010 tietoja vastaavina vertailutietona. Valtion kielikoulujen, Merenkulun koulutuskeskuksen ja Saamelaisalueen koulutuskeskuksen osalta ei ole esitetty vuoden 2008 tietoja, koska järjestelmä otettiin niissä käyttöön vasta syksyllä 2008.

Bruttokustannuksiin sisältyvät kaikki Opetushallituksen ja valtion oppilaitosten toiminnasta aiheutuneet kustannukset (pl. siirtomenot ja alv-menot). Henkilötyövuosiin sisältyvät kaikki Opetushallituksen ja valtion oppilaitosten toimintaan kohdistuneet henkilötyövuodet, riippumatta siitä, onko ao. henkilöstömenot rahoitettu tuloilla tai talousarviomäärärahoilla. Laskelmien tiedot on tuotettu päätoimintoketjuittain, jolloin kustannukset ja henkilötyövuodet sisältävät päätoiminnoille kohdistuneita henkilötyövuosia vastaavat osuudet tukitoimintojen kustannuksista ja henkilötyövuosista.

Taulukko 3. Opetushallituksen bruttokustannukset ja henkilötövuodet toiminnoittain vuosina 2009–2010.

Toimintoketju	2009		2010		2009		2010	
	Brutto (1000 €)	%	Brutto (1000 €)	%	HTV	%	HTV	
KOULUTUKSEN JA OPETUKSEN KEHITTÄMISEEN LIITTYVÄ NORMATIIVINEN OHJAUS	4 082	10 %	3 569	9 %	42,5	15 %	31,8	11 %
KOULUTUKSEN JA OPETUKSEN KEHITTÄMISEEN LIITTYVÄ INFORMAATIO-OHJAUS	7 418	19 %	9 100	22 %	59,6	21 %	54,0	19 %
KOULUTUKSEN STRATEGISEEN KEHITTÄMISEEN LIITTYVÄT ASIAANTUNTEMUSPALVELUT	3 448	9 %	2 895	7 %	25,2	9 %	26,4	9 %
SEURANTA JA TIETOPALVELUT	4 056	10 %	4 531	11 %	43,0	15 %	42,8	15 %
ERIKSEEN SÄÄDETYT JA MÄÄRÄTYT TEHTÄVÄT	10 166	26 %	10 400	26 %	59,8	21 %	68,8	24 %
VALTIONAVUSTUSPROSESSIT	2 472	6 %	2 081	5 %	17,1	6 %	23,3	8 %
RAKENNERAHASTOPROSESSIT	1 255	3 %	1 404	3 %	6,5	2 %	6,4	2 %
LIIKETALOUDELLINEN MAKSULLINEN PALVELUTOIMINTA	2 366	6 %	2 186	5 %	18,4	6 %	15,6	5 %
LIIKETALOUDELLINEN MAKSULLINEN PALVELUTOIMINTA (hintatuettu)	1 518	4 %	1 877	5 %	8,0	3 %	9,6	3 %
JULKISOIKEUDELLINEN MAKSULLINEN PALVELUTOIMINTA	2 318	6 %	2 538	6 %	8,8	3 %	8,3	3 %
Virasto yhteensä	39 099	100 %	40 581	100 %	288,9	100 %	287,0	100 %

Opetushallituksen bruttokustannuksiin sisältyy 8,1 milj. euroa (19 % kokonaiskustannuksista) tukitoiminnoilta ja 3,5 milj. euroa (8 % kokonaiskustannuksista) poissaolotoiminnolta vyörytettyjä kustannuksia. Henkilötövuosiin sisältyy 62 henkilötövuotta (22 % kokonaishenkilötövuosimäärästä) tukitoiminnoilta ja 50 henkilötövuotta (17 % kokonaishenkilötövuosimäärästä) poissaolotoiminnolta vyörytettyjä henkilötövuosia.

Taulukko 4. Valtion yleissivistävien erityiskoulujen bruttokustannukset ja henkilötövuodet toiminnoittain vuosina 2008–2010.

Toimintoketju	2008	2009	2010	Muutos -%	2008	2009	2010	Muutos - %
	Brutto (1000 €)	Brutto (1000 €)	Brutto (1000 €)		HTV	HTV	HTV	
Opetus	15 336	16 730	17 194	3 %	267,9	270,9	268,0	-1 %
ESIOPETUS	1 135	1 211	965	-20 %	21,6	22,0	16,0	-27 %
PERUSOPETUS	12 954	14 461	15 070	4 %	223,0	231,4	234,0	1 %
LISÄOPETUS	1 247	1 058	1 159	10 %	23,3	17,5	18,0	3 %
Ohjauspalvelut	3 130	3 347	3 404	2 %	40,3	43,1	45,0	4 %
Opetusta ja ohjauspalveluita tukevat palvelut	19 079	20 409	20 553	1 %	335,5	318,0	310,0	-3 %
Erityisosaamisen palvelut	2 404	3 557	4 026	13 %	35,9	50,0	53,0	6 %
Yhteensä	39 948	44 043	45 177	3 %	679,6	681,9	676,0	-1 %

Vuonna 2010 yleissivistävien erityiskoulujen bruttokustannuksiin sisältyy 7,9 milj. euroa (18 % kokonaiskustannuksista) tukitoiminnoilta ja 5,1 milj. euroa (11 % kokonaiskustannuksista) poissaolotoiminnolta vyörytettyjä kustannuksia. Henkilötövuosiin sisältyy 87 henkilötövuotta (13 % kokonaishenkilötövuosimäärästä) tukitoiminnoilta ja 101 henkilötövuotta (15 % kokonaishenkilötövuosimäärästä) poissaolotoiminnolta vyörytettyjä henkilötövuosia.

Taulukko 5. Valtion kielikoulujen bruttokustannukset ja henkilötövuodet toiminnoittain vuosina 2009–2010.

Toimintoketju	2009	2010	Muutos -%	2009	2010	Muutos -%
	Brutto (1000 €)	Brutto (1000 €)		HTV	HTV	
Opetus	12215	13891	14 %	167,5	177,9	6 %
- Esiopetus	1433	1658	16 %	22,8	23,5	3 %
- Perusopetus	8203	9897	21 %	108,0	123,0	14 %
- Aamu- ja iltapäivätoiminta	40	0	-100 %	1,0	0,0	-100 %
- Lisäopetus	135	122	-10 %	2,0	2,0	0 %
- Lukio-opetus	2404	2214	-8 %	34,4	29,5	-14 %
Opetusta ja ohjauspalveluita tukevat palvelut	1120	1272	14 %	10,2	10,7	4 %
Erityisosaamisen palvelut	209	597	186 %	1,7	5,9	247 %
Yhteensä	13544	15760	16 %	179,4	194,4	8 %

Vuonna 2010 kielikoulujen bruttokustannuksiin sisältyy 2,9 milj. euroa (19 % kokonaiskustannuksista) tukitoiminnoilta ja 0,8 milj. euroa (5 % kokonaiskustannuksista) poissaolotoiminnolta vyörytettyjä kustannuksia. Henkilötövuosiin sisältyy 41,9 henkilötövuotta (22 % kokonaishenkilötövuosimäärästä) tukitoiminnoilta ja 14 henkilötövuotta (7 % kokonaishenkilötövuosimäärästä) poissaolotoiminnolta vyörytettyjä henkilötövuosia.

Taulukko 6. Saamelaisalueen koulutuskeskuksen bruttokustannukset ja henkilötyövuodet toimintoittain vuosina 2009–2010.

Toimintoketju	2009	2010	Muutos -%	2009	2010	Muutos -%
	Brutto (1000 €)	Brutto (1000 €)		HTV	HTV	
Opetus	2852	2894	1 %	32,8	36,1	10 %
Aikuisten yleissivistävä koulutus	294	360	22 %	2,5	4,7	88 %
Ammatillinen peruskoulutus	2241	2150	-4 %	27,3	27,5	1 %
Ammatillinen lisäkoulutus	181	215	19 %	1,7	2,3	36 %
Kulttuurikoulutus	135	169	25 %	1,3	1,6	19 %
Opetusta tukevat palvelut	1430	1054	-26 %	16,1	11,8	-27 %
Tutkimus -ja kehittämistoiminta	1094	1005	-8 %	11,6	13,0	12 %
Erytisoamisen palvelut	136	268	97 %	0,8	2,4	196 %
Yhteensä	5512	5221	-5 %	61,3	63,2	3 %

Vuonna 2010 Saamelaisalueen koulutuskeskuksen bruttokustannuksiin sisältyy 1,2 milj. euroa (23 % kokonaiskustannuksista) tukitoiminnoilta ja 0,6 milj. euroa (11 % kokonaiskustannuksista) poissaolotoiminnolta vyörytettyjä kustannuksia. Henkilötyövuosiin sisältyy 16 henkilötyövuotta (25 % kokonaishenkilötyövuosimäärästä) tukitoiminnoilta ja 10 henkilötyövuotta (16 % kokonaishenkilötyövuosimäärästä) poissaolotoiminnolta vyörytettyjä henkilötyövuosia.

Taulukko 7. Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskuksen bruttokustannukset ja henkilötyövuodet toimintoittain vuosina 2009–2010.

Toimintoketju	2009	2010	Muutos -%	2009	2010	Muutos -%
	Brutto (1000 €)	Brutto (1000 €)		HTV	HTV	
Koulutuksen suunnittelu, seuranta ja kehittäminen	1104	735	-40 %	7,9	5,6	-40 %
Myynti ja markkinointi	484	432	-11 %	3,2	3,3	2 %
Koulutuskaluston ylläpito	1182	1432	20 %	7,3	5,8	-26 %
Kouluttaminen	1064	936	-12 %	6,4	6,6	3 %
Muu palvelutoiminta	119	249	210 %	0,0	0,0	0 %
Yhteensä	3953	3784	-4 %	24,7	21,3	-16 %

Vuonna 2010 Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskuksen bruttokustannuksiin sisältyy 1,2 milj. euroa (29 % kokonaiskustannuksista) tukitoiminnoilta ja 0,3 milj. euroa (8 % kokonaiskustannuksista) poissaolotoiminnolta vyörytettyjä kustannuksia. Henkilötyövuosiin sisältyy 4 henkilötyövuotta (20 % kokonaishenkilötyövuosimäärästä) tukitoiminnoilta ja 3 henkilötyövuotta (16 % kokonaishenkilötyövuosimäärästä) poissaolotoiminnolta vyörytettyjä henkilötyövuosia.

1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

MAKSULLINEN PALVELUTOIMINTA	VUOSI 2010 TAVOITTEET	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYYT
<i>Liiketaloudelliset suoritteet:</i>			
- tuotot	2 100 000	2 825 000	Liiketaloudellisen maksullisen toiminnan tulokehitys oli arvioitua suurempaa, eritoten koulutuksen osalta (+ 609 328 €).
- kokonaiskustannukset	1 910 000	2 185 000	
- kustannusvastaavuus	190 000	640 000	
- kustannusvastaavuus %	110	129	
<i>Vähälevikkinen oppimateriaalituotanto:</i>			
- tuotot	950 000	958 000	
- kokonaiskustannukset	1 950 000	1 876 000	
- kustannusvastaavuus	-1 000	-918 000	
- kustannusvastaavuus %	49	51	
- hintatuen jälkeen	100	100	
<i>Julkisoikeudelliset suoritteet:</i>			
- tuotot	2 430 000	2 805 000	Aikuisten näyttötutkintojen tutkintomaksutuloja kertyi runsaat 272 000 euroa ja muiden suoritteiden tuloja 100 000 euroa ennustettua enemmän.
- kokonaiskustannukset	2 430 000	2 992 000	
- kustannusvastaavuus	0	-187 000	
- kustannusvastaavuus %	100	94	

Taulukko 8. Opetushallituksen, yleissivistävien erityiskoulujen ja Helsingin eurooppalaisen koulun maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat/ julkisoikeudelliset suoritteet vuosina 2008–2010.

	Opetushallitus			Yleissivistävät erityiskoulut (*)			Helsingin eurooppalainen koulu	
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2009	2010**
	€ 1000 (tot)			€ 1000 (tot)			€ 1000 (tot)	
TUOTOT								
- maksullisen toiminnan tuotot	2568	2710	2 801	1924	1775	1353	49	79
- muut tuotot			4	38		164		
Tuotot yhteensä	2568	2710	2 805	1962	1775	1517	49	79
KUSTANNUKSET								
Päätoimintojen erilliskustannukset								
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	2	4	12	113	182	130	1	3
- henkilöstökustannukset	1061	1090	1 429	2281	2155	2466		
- vuokrat	31	62	91	297	431	578		
- palvelujen ostot	442	337	370	199	146	142	30	82
- muut erilliskustannukset	537	578	629	111	80	110		
Erilliskustannukset yhteensä	2073	2070	2 531	3001	2994	3426	31	85
Käyttäjäämä	495	640	274	-1039	-1219	-1909	18	6
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista:								
- tukitoimintojen kustannukset	313	393	446	987	1233	1515	10	
- poistot	2	15	16	35	47	39		
- korot	1			5				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	316	408	462	1027	1280	1554	10	
Kokonaiskustannukset	2389	2478	2 992	4028	4274	4980	41	85
Ylijäämä / alijäämä	179	232	-187	-2 066	-2499	-3463	8	6
Kustannusvastaavuus%	107 %	109 %	94 %	49 %	42 %	30 %	120 %	93 %
Käyttäjäämä% tuloista	19 %	24 %	10 %	-53 %	-69 %	-125 %	37 %	7 %
Ylijäämä / alijäämä % tuloista	7 %	9 %	-7 %	-105 %	-141 %	-228 %	16 %	7 %

(* Opetusministeriön asetuksen 1041/2000 mukaan yleissivistävät erityiskoulut perivät perusopetuslain 39 §:n mukaisista tukitehtävistä maksun, joka on 50 % valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n mukaisesta julkisoikeudellisesta suoritteesta perittävistä omakustannusarvon mukaisesta maksusta.

**Helsingin eurooppalaisen koulun kustannusvastaavuuslaskelmassa ei ole esitetty opetuksesta perittyjen lukukausimaksujen (vuonna 2010 kertyneet tulot olivat 123 991 euroa) kustannusvastaavuutta. Lukukausimaksujen laskutusmenettely on otettu käyttöön keväällä 2010. Lukukausimaksujen kustannusvastaavuuden seurantaan käytettävät laskentamenettelyt on otettu käyttöön 1.1.2011.

Taulukko 9a. Opetushallituksen liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat vuosina 2008–2010.

	2008	2009	2010
	€ 1000 (tot)		
TUOTOT			
- maksullisen toiminnan tuotot	2582	2726	2 818
- muut tuotot			7
Tuotot yhteensä	2582	2726	2 825
KUSTANNUKSET			
Päätoimintojen erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat		12	8
- henkilöstökustannukset	777	675	682
- vuokrat	209	151	253
- palvelujen ostot	781	849	627
- muut erilliskustannukset	120	95	124
Erilliskustannukset yhteensä	1887	1782	1 694
Käyttöjäämä	695	944	1 131
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista:			
- tukitoimintojen kustannukset	548	570	482
- poistot	10	14	9
- korot	3		
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	561	584	491
Kokonaiskustannukset	2448	2366	2 185
Ylijäämä / alijäämä	134	360	640
Kustannusvastaavuus%	105 %	115 %	129 %
Käyttöjäämä% tuloista		35 %	40 %
Ylijäämä / alijäämä % tuloista		13 %	23 %

Taulukko 9b. Opetushallituksen hintatuetun liiketaloudellisen maksullisen toiminnan (vähälevikkinen oppimateriaalituotanto) kustannusvastaavuuslaskelmat vuosina 2008–2010.

	2008	2009	2010
	€ 1000 (tot)		
TUOTOT			
- maksullisen toiminnan tuotot	1136	1335	957
- muut tuotot			1
Tuotot yhteensä	1136	1335	958
KUSTANNUKSET			
Päätoimintojen erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	7	7	-1
- henkilöstökustannukset	756	420	619
- vuokrat	63	39	42
- palvelujen ostot	834	798	882
- muut erilliskustannukset	13	13	30
Erilliskustannukset yhteensä	1673	1277	1 572
Käyttäjäämä	-537	58	-614
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista:			
- tukitoimintojen kustannukset	329	235	298
- poistot	5	6	6
- korot	2		
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	336	241	304
Kokonaiskustannukset	2009	1518	1 876
Ylijäämä / alijäämä	-873	-183	-918
Kustannusvastaavuus%	57 %	88 %	51 %
Käyttäjäämä% tuloista		4 %	64 %
Ylijäämä / alijäämä % tuloista		-13 %	96 %
Käytetty MPL:n mukainen hintatuki	873	183	918
Ylijäämä / alijäämä hintatuen jälkeen	0	0	0
Kustannusvastaavuus% hintatuen jälkeen	100 %	100 %	100 %
Käytettävissä ollut MPL:n mukainen hintatuki	800	950	950

Taulukko 10. Valtion ammatillisten oppilaitosten, kielikoulujen ja yleissivistävien erityiskoulujen liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat vuosina 2008–2010.

	Ammatilliset oppilaitokset		Kielikoulut			Yleissivistävät erityiskoulut		
	2009 (* € 1000 (tot)	2010 (* € 1000 (tot)	2008	2009 € 1000 (tot)	2010	2008	2009 € 1000 (tot)	2010
TUOTOT								
- maksullisen toiminnan tuotot	883	964	231	279	282	1614	1704	1715
- muut tuotot		2	25		17	192		74
Tuotot yhteensä	883	966	256	279	299	1806	1704	1789
KUSTANNUKSET								
Päätoimintojen erilliskustannukset								
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	144	95	25	23	25	118	105	84
- henkilöstökustannukset	492	335	153	115	54	1050	785	1199
- vuokrat	21	54		7	11	211	158	216
- palvelujen ostot	133	169			1	158	133	102
- muut erilliskustannukset	131	129				32	39	53
Erilliskustannukset yhteensä	922	782	178	145	91	1570	1220	1654
Käyttäjäämä	-39	184	78	134	208	236	484	135
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista:								
- tukitoimintojen kustannukset	214	184	67	48	35	557	530	952
- poistot		3				19	13	17
- korot						1		
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	214	187	67	48	35	578	543	969
Kokonaiskustannukset	1136	969	245	193	126	2147	1763	2623
Ylijäämä / alijäämä	253	-3	11	86	173	-341	-59	-834
Kustannusvastaavuus%	78 %	100 %	104 %	145 %	237 %	84 %	97 %	68 %
Käyttäjäämä% tuloista	4 %	19 %		48 %	70 %		28 %	0 %
Ylijäämä / alijäämä % tuloista	29 %	0 %		30 %	58 %		-4 %	-46 %

(* Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskuksen osalta vuosien 2009-2010 tiedot perustuvat oppilaitoksen toimintakertomuksessa esitettyihin tietoihin

Taulukko 11. Koko kirjanpitoyksikön liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat vuosina 2008–2010 (pl. hintatuettu liiketaloudellinen maksullinen toiminta, ks. taulukko 9b.).

	2008 (*)	2009	2010 (**)
	€ 1000 (tot)		
TUOTOT			
- maksullisen toiminnan tuotot	11 930	10 491	5 779
- muut tuotot			100
Tuotot yhteensä	11 930	10 491	5 879
KUSTANNUKSET			
Päätoimintojen erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	539	346	212
- henkilöstökustannukset	5 118	3 559	2 271
- vuokrat	892	574	534
- palvelujen ostot	2 279	2 277	899
- muut erilliskustannukset	589	629	306
Erilliskustannukset yhteensä	9 417	7 385	4 222
Käyttäjäämä	2 513	3 106	1 657
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista:			
- tukitoimintojen kustannukset	3 126	2 425	1 653
- poistot	82	45	29
- korot	8		
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	3 216	2 470	1 682
Kokonaiskustannukset	12 633	9 856	5 904
Ylijäämä / alijäämä	-703	635	-25
Kustannusvastaavuus%	94 %	106 %	100 %
Käyttäjäämä% tuloista	21 %	30 %	28 %
Ylijäämä / alijäämä % tuloista	-6 %	6 %	0 %

(* Vuoden 2008 lukuihin ei sisälly Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskuksen eikä Saamelaisalueen koulutuskeskuksen tietoja.

(** Opetusalan koulutuskeskuksen tiedot sisältyvät vuosien 2008 ja 2009 lukuihin. Opetusalan koulutuskeskuksen toiminta siirtyi Educode Oy:lle 1.1.2010 lukien, mikä on vaikuttanut vuonna 2010 kirjanpitoyksikön liiketaloudellisen maksullisen toiminnan tulojen ja kustannusten vähentymiseen.

1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Kirjanpitoyksikön yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelman tiedot perustuvat toimintolaskentajärjestelmän tuottamaan tietoon. Laskelmaan sisältyy kaikkien niiden projektien tuotto- ja kustannustiedot, joille on kirjattu yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja.

Taulukko 12. Koko kirjanpitoyksikön yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat (laskelma omaraahoitusosuudesta) vuosina 2008–2010.

	2008	2009	2010
	€ 1000 (tot)		
TUOTOT			
- maksullisen toiminnan tuotot	2663	792	415
- muut tuotot	0		24
Tuotot yhteensä	2663	792	439
KUSTANNUKSET			
Päätoimintojen erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	34	5	20
- henkilöstökustannukset	794	290	348
- vuokrat	128	39	40
- palvelujen ostot	1197	219	256
- siirtomenot	1102		
- muut erilliskustannukset	238	156	110
Erilliskustannukset yhteensä	3493	709	774
Käyttäjäämä	-830	83	-334
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista:			
- tukitoimintojen kustannukset	391	246	297
- poistot	9	7	6
- korot	0		
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	400	253	303
Kokonaiskustannukset	3893	962	1 077
Ylijäämä / alijäämä	-1230	-170	-638
Kustannusvastaavuus%	68 %	82 %	41 %
Käyttäjäämä% tuloista	-31 %	10 %	76 %
Ylijäämä / alijäämä % tuloista	-46 %	-21 %	145 %

1.4 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

1.4.1 OPH vastaa koulutuksen kehittämistä ja edistää koulutuksen tuoksellisuutta

A. Normatiivinen ohjaus

Opetussuunnitelmien sekä tutkintojen perusteiden laadinta ja toimeenpano

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYIT
<p><i>Yleissivistävän koulutuksen järjestäjät/oppilaitokset ovat tietoisia kansallisista vaatimuksista kasvatuksen ja opetuksen tavoitteista ja sisällöistä sekä muista opetuksen järjestämiseen liittyvistä seikoista ja toimivat uusittujen säästösten mukaisesti. Opetussuunnitelman perusteita kehitetään ja yhteen sovitetaan siten, että ne muodostavat johdonmukaisesti etenevän jatkumon ja vahvan perustan elinikäiselle oppimiselle.</i></p>	<p><i>Tehostetun ja erityisen tuen opetussuunnitelman perusteiden muutoksiin liittyvä tukimateriaali tuotettu ja koulustilaisuudet toteutettu.</i></p>	<p>Oppimisen ja koulunkäynnin tukea koskevat muutokset ja täydennykset esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin on vahvistettu esiopetuksen osalta ja perusopetuksen osalta. Perustemuutoksiin liittyviä koulustilaisuuksia on järjestetty 20. Tukimateriaalina on laadittu yksilöllisiin suunnitelmiin liittyvät lomakemallit.</p>	
	<p><i>Aikuisten perusopetuksen vuosiluokkia 1-6 koskeva kokonaisuus hyväksytty ja tukimateriaali tuotettu ja koulustilaisuudet toteutettu.</i></p>	<p>Aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet (vuosiluokat 1-6) on vahvistettu. Perusteisiin liittyvää tukimateriaalia on tuotettu ja järjestetty koulustilaisuus.</p>	
	<p><i>Vuoden 2004 esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmauudistuksen kokonaisarvio valmistunut.</i></p>	<p>Vuoden 2004 perusopetuksen opetussuunnitelmauudistuksen kokonaisarvioraportin luonnos on laadittu.</p>	
	<p><i>Oppilaan arvioinnin linjauksiin liittyvää ohjausmateriaalia tuotettu verkkoon.</i></p>	<p>Oppilaan arvioinnin linjauksiin liittyen on tuotettu 18 ohjausmateriaaliartikkelia.</p>	
	<p><i>Tuntijakotyöryhmän esitys valmistunut. Esitykseen liittyvä valmistelumateriaali tuotettu.</i></p>	<p>Tuntijakotyöryhmän esitys on laadittu ja on tuotettu esitykseen liittyvä valmistelumateriaali.</p>	
	<p><i>Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden valmistelu käynnistetty valtioneuvoston asetuksen pohjalta.</i></p>	<p>Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden kokonaisuudistuksen valmistelu on käynnistetty.</p>	<p>Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden kokonaisuudistuksen alustava valmistelu käynnistettiin, mutta varsinainen valmistelu siirtyi seuraavalle hallituskaudelle.</p>
	<p><i>Lukion suullisen kielitaidon koepankki otettu käyttöön.</i></p>	<p>Lukion suullisen kielitaidon koepankki on otettu käyttöön.</p>	
	<p><i>Lukiokoulutuksen kehittämistyöryhmän valmistelun tuki.</i></p>	<p>Lukiokoulutuksen kehittämistyöryhmää on tuettu asiantuntijakuulemisin ja selvityksin.</p>	
<p><i>Aamu- ja iltapäivätoiminnan perus-</i></p>	<p>Aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteluon-</p>	<p>Aamu- ja iltapäivä-</p>	

teet uudistettu. Tukimateriaali tuotettu ja koulutustilaisuudet toteutettu.

nos on laadittu.

toiminnan perusteiden tukimateriaalia ei tuotettu, koska päätös perusteista siirtyi vuoden 2011 puolelle.

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYYT
<p><i>Ammatillisen koulutuksen järjestäjät ja tutkintotoimikunnat ovat tietoisia tutkintoja ja koulutusta koskevista kansallisista vaatimuksista, ja ne suunnittelevat tutkinto- ja koulutus- tarjonnan sekä laativat opetussuunnitelmat niiden pohjalta.</i></p> <p><i>Näyttötutkinnon ja koulutuksen järjestäjillä on käytettävissä ajantasaiset tutkinnon perusteet ja muu tuki työelämässä tarvittavan osaamisen päivittämiseen ja uudistamiseen. Näyttötutkintoon hakeutuminen, tutkinnon suorittaminen ja tarvittavan ammattitaidon hankkiminen mahdollistuu kunkin tutkinnon suorittajan omista lähtökohdista henkilökohtaisesti.</i></p>	<p><i>30 uudistettua työelämän osaamistarpeita vastaavaa perustutkinnon perustetta sekä ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavan ja valmistavan koulutuksen perusteet, kotitalousopetuksen perusteet ja vammaisten valmentavan ja kuntouttavan opetuksen ja ohjauksen perusteet laadittu ja käytössä.</i></p> <p><i>Ammattiosaamisen näytöt integroitu kaikkiin ammatillisten perustutkintojen ja valmistavan koulutuksen perusteisiin.</i></p> <p><i>Uusien tutkinnon perusteiden toimeenpanon tuki: tukimateriaalia (ml. opintopolkujen kuvauksia) tuotettu ja koulutustilaisuudet toteutettu.</i></p> <p><i>Tutkinnon perusteiden toimeenpanon tilannekatsaus.</i></p> <p><i>Suunnitelma tutkintojen ja perusteiden päivittämisestä valmis (Tavoite siirretty vuodelta 2009).</i></p> <p><i>Ammatillisen tutkintojärjestelmän kehittämishankkeeseen (TUTKE) liittyvät selvitykset tehty. Hankkeen loppuraportti valmis.</i></p> <p><i>40 työelämän osaamistarpeita vastaavaa näyttötutkinnon perustetta ja todistusmääräyksen päivitys.</i></p>	<p><i>30 uudistettua työelämän osaamistarpeita vastaavaa perustutkinnon perustetta on otettu käyttöön. Opetussuunnitelman perusteet ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavaan ja valmistavaan koulutukseen, vammaisten opiskelijoiden valmentavaan ja kuntouttavaan opetukseen ja ohjaukseen sekä kotitalousopetukseen on otettu käyttöön.</i></p> <p><i>Ammattiosaamisen näytöt on integroitu kaikkiin ammatillisten perustutkintojen perusteisiin.</i></p> <p><i>Tutkintotoimikuntatilaisuuksia on järjestetty 125, alakohtaisia tapaamisia 189 ja perusteiden toimeenpanoon liittyviä tilaisuuksia 173, yhteensä 487 tilaisuutta.</i></p> <p><i>Tutkinnon perusteiden toimeenpanon tilannekatsaus on laadittu.</i></p> <p><i>Suunnitelma tutkintojen päivittämisestä on tehty.</i></p> <p><i>Ammatillisen tutkintojärjestelmän kehittämishankkeeseen (TUTKE) liittyvät selvitykset on tehty. Hankkeen loppuraportti on laadittu.</i></p> <p><i>Näyttötutkintojen tutkintorakenteen muutokset on toteutettu ja tehty esitykset kahden tutkintoasetuksen muutoksista.</i></p> <p><i>On laadittu 22 ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon perustetta. Todistusmääräys on laadittu näyttötutkintotodistuksiin, näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen todistuksiin sekä oppisopimuskoulutuksesta annettaviin todistuksiin merkittävistä tiedoista.</i></p>	<p><i>Osa ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon perusteiden laadinnasta siirtyi vuodelle 2011 projektien työn viivästymisen vuoksi. Käytössä olevat henkilöresurssit suunnattiin perustutkintojen ja valmistavien koulutusten perusteiden laadintaan.</i></p>

Koulutuksen järjestäjät/oppilaitokset ovat tietoisia maahanmuuttajien kasvatuksen ja opetuksen tavoitteista ja sisällöistä sekä muista opetuksen järjestämiseen liittyvistä seikoista ja toimivat uusien säädösten mukaisesti

Perusopetukseen valmistavan opetuksen uusien opetussuunnitelman perusteiden käyttöönottoa tuettu ja laadittu niihin liittyvä opas.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen uusien opetussuunnitelman perusteiden käyttöönottoa on tuettu laatimalla niihin liittyvä opas.

B. Informaatio-ohjaus

Yleissivistävän koulutuksen hyvien käytäntöjen kehittäminen ja levittäminen

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYYT
<i>Koulutuksen järjestäjät/oppilaitokset saavat käyttöönsä uusia toimintamalleja ja hyviä käytänteitä sekä tuki- ja opetusmateriaalia oppimisen ja hyvinvoinnin kehittämistä varten.</i>	<p><i>Perusopetuksen laadun kehittämiseen liittyviä ohjelmia hallinnoitu ja ohjattu sisällöllisesti, toteutettu koulutukset ja raportoitu osa-alueittain. (Joustava perusopetus ei jatku enää POP-hankkeena).</i></p> <p><i>Osallistuttu koulujen ja oppilaitosten tietoyhteiskuntavalmiuksia kehittävän työhön ja tuettu TVT koulun arjessa -hankkeen toteutusta.</i></p> <p><i>Tuotettu malleja tv:n laaja-alaisesta hyödyntämisestä opetuksessa ja sosiaalisen median opetuskäytöstä sekä älytaulujen käyttöopas.</i></p> <p><i>Oppilaiden fyysisen toimintakyvyn seurannan materiaalit (testit) valmisteltu ja pilotointi käynnistetty.</i></p> <p><i>Lahjakkuutta tukevan opetuksen kehittämistä tukevaa materiaalia tuotettu verkkoon sekä koordinoitu kehittämisverkoston toimintaa.</i></p> <p><i>EU:n toiminta: European School Network tiedonvaihto. ETwinning-hankkeen Suomen tukipisteen tehtävät: käynnissä olevien projektien määrä nostettu ja hankkeen suomalaiset kotisivut uudistettu.</i></p> <p><i>Tietosuoja-opas päivitetty (ml. Internetin turvallinen käyttö) sekä nettisivusto suunniteltu ja tiedot kerätty</i></p>	<p>Perusopetuksen laadun kehittämisen ohjelmat on toteutettu suunnitelman mukaisesti.</p> <p>On osallistuttu koulujen ja oppilaitosten tietoyhteiskuntavalmiuksia kehittävien valmisteluryhmien työhön. Ryhmien loppuraportit on julkaistu.</p> <p>Tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttöä varten on tuotettu kaksi kirjaa ja verkkomateriaalia (kosketustauluopas sekä opas sosiaalisen median käyttöehdoista).</p> <p>Oppilaiden fyysisen toimintakyvyn seurannan materiaalit (testit) on valmisteltu ja pilotoinnin ensimmäinen vaihe on käynnistetty.</p> <p>Lahjakkuutta tukevan opetuksen kehittämistä tukevaa materiaalia on tuotettu verkkoon ja on koordinoitu kehittämisverkoston toimintaa.</p> <p>eTwinning-hankkeessa mukana olevien koulujen määrää on kasvatettu ja järjestetty kansainvälinen tapaaminen eTwinning-opettajille. ETwinning-hankkeen suomalaiset kotisivut on uudistettu.</p> <p>Tietosuoja-oppaan osalta on tehty kv-kartoitustyö ja toteutussuunnitelmaa muokattu kartoituksen perusteella.</p>	<p>Tietosuoja-oppaan päivitys siirtyi resurssien priorisointien vuoksi.</p>

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYIT
	<p><i>Suunnitteluoppaat luonnontieteiden opetuksen sekä musiikin tiloihin.</i></p> <p><i>Yleissivistävään koulutukseen esite monikulttuurisen koulun ja kodin yhteistyöstä sekä opas suvaitsevaisuuden edistämiseksi taiteen keinoin. Suomi toisena kielenä arviointia yhtenäistävä opas kielitaidon tasojen kuvausasteikon käytöstä.</i></p> <p><i>Ruotsinkielisten koulujen kaksikielisten oppilaiden opetukseen tuotettu työkaluja (toimintatapoja).</i></p> <p><i>Tuettu vapaan sivistystyön kehittämissuunnitelman toteutusta.</i></p> <p><i>Tuotettu oppimateriaalin laatijoille tarkoitettu ohje sukupuolinerotuksen huomioonottamisesta oppimateriaalityössä.</i></p>	<p>Luonnontieteiden suunnitteluoppaan käsikirjoitus on laadittu.</p> <p>Yleissivistävään koulutukseen on laadittu esite monikulttuurisen koulun ja kodin yhteistyöstä sekä opas suvaitsevaisuuden edistämiseksi taiteen keinoin. Lisäksi on laadittu suomi toisena kielenä -arviointia yhtenäistävä opas kielitaidon tasojen kuvausasteikon käytöstä.</p> <p>Ruotsinkielisten koulujen kaksikielisten oppilaiden opetuksen toimintatapojen kehittämiseksi on järjestetty kokeilutoimintaa ja seminaareja.</p> <p>Vapaan sivistystyön kehittämissuunnitelman toteutusta on tuettu.</p> <p>Oppimateriaalin laatijoille on laadittu muistio tasa-arvo- ja sukupuolinerotuksen huomioonottamisesta opetustyössä.</p>	<p>Musiikin suunnitteluoppaan toteutus siirretty vuodelle 2011 rahoitussyistä.</p>

B. Informaatio-ohjaus

Ammattikoulutuksen hyvien käytäntöjen kehittäminen ja levittäminen

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYIT
<p><i>Koulutuksen järjestäjät/oppilaitokset saavat käyttöönsä uusia toimintamalleja ja hyviä käytänteitä sekä tuki- ja opetusmateriaalia oppimisen ja hyvinvoinnin kehittämistä varten.</i></p>	<p><i>Selvitys osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen käytännöstä ammatillisessa peruskoulutuksessa valmis. Selvityksen tulosten pohjalta levitetty hyviä käytänteitä ja mallinnettu ne.</i></p>	<p>Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen käytännöstä ammatillisessa peruskoulutuksessa on laadittu selvitys. Selvityksen tulosten pohjalta on levitetty hyviä käytänteitä seminaareissa ja selvityksen tulokset on otettu huomioon uudistettaessa ammattikoulutuksen opiskelijan arvioinnin opasta sekä ammatillisen koulutuksen ja opetuksen henkilöstökoulutuksen valtionavustusten painopisteissä 2010.</p>	
<p><i>Koulutuksen järjestäjät/oppilaitokset saavat käyttöönsä uusia toimintamalleja ja hyviä käytänteitä sekä tuki- ja opetusmateriaalia oppimisen ja hyvinvoinnin kehittämistä varten.</i></p>	<p><i>Maahanmuuttajien ohjaus- ja tukipalveluja (ml. suomi-ruotsi toisena kielenä opetuksen) kehitetty maahanmuuttajien ammatillisen peruskoulutuksen keskeyttämisselvityksen tulosten pohjalta.</i></p>	<p>Maahanmuuttajien ammatillisesta perus- ja lisäkoulutuksesta tehdyn selvityksen tuloksia on levitetty eri sidosryhmille koulutustilaisuudessa ja sovittu jatkotoimenpiteistä kehittämissuunnitelman laatimiseksi. Maahanmuuttajien erityistarpeet on otettu huomioon näyttötutkinto-oppaan päivittämisessä ja erityisopetuksen toimenpideohjelman arvioinnissa sekä erityisopetuksen nykytilan kartoituksessa ja laadittaessa muistiota erityisopetuksen tulevaisuuden suuntaviivoiksi.</p>	

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYIT
<p><i>Kansainvälisiä ja kansallisia laadunhallinnan hyviä käytäntöjä hyödynnetään koulutuksen järjestäjien laadunhallinnassa. Koulutuksen järjestäjille on tarjolla ja ne käyttävät erilaisia laadunhallinnan ja kehittämisen työvälineitä. Koulutuksen järjestäjät saavat kilpailujen avulla vertaistietoa laadunhallinnan kehittämiseen.</i></p>	<p><i>Vankien ammatillisen koulutuksen järjestäjien tuki: esite vankien ammatillisesta koulutuksesta.</i></p> <p><i>Ammatillisen erityisopetuksen strategian uudistamisen valmistelutyöt (ml. nykytilan kartoitus) hoidettu.</i></p> <p><i>Laadunvarmistuksen ja -hallinnan tukimateriaalia käytettävissä koulutuksen järjestäjillä paikallisen laatu-työn tueksi. Työpaikalla tapahtuvan oppimisen käsikirja.</i></p> <p><i>Laatukilpailut toteutettu. Palaute hankittu ja prosessit hoidettu tehokkaasti. Oppisopimuskoulutuksen laatupalkintokilpailun sijasta toteutettu oppisopimuskoulutuksen laatuhanke (koordinoitu laatu-strategiaan).</i></p> <p><i>Ammatillisen koulutuksen laatu-strategian valmistelutavat hoidettu.</i></p> <p><i>ENQA-VETin (EU:n ammatillisen koulutuksen laatuverkoston) toimintaan osallistuttu ja laadunhallinnan yhteyspisteen tehtävistä huolehdittu.</i></p>	<p>Vankien ammatillisen koulutuksen järjestäjiä on tuettu järjestämällä kansallinen seminaari ja käynnistämällä kehittämishanke.</p> <p>Ammatillisen erityisopetuksen strategiaan liittyvä selvitystyö on tehty.</p> <p>Laadunhallinnan ja -varmennuksen tukimateriaalia on tuotettu koulutuksen järjestäjille ammatillisen peruskoulutuksen ja näyttötutkintojen ja niihin valmistavan koulutuksen laatu-työn tueksi. On julkaistu vertaisarvioinnin opas ja kriteeristö, joiden avulla tuetaan ja yhtenäistetään koulutuksen järjestäjien vertaisarviointia.</p> <p>Työpaikalla tapahtuvan oppimisen laadun kehittämiseen on laadittu tukimateriaaliksi käsikirja ja CD työpaikalla tapahtuvan oppimisen hyvien käytäntöjen siirtoon (suomen- ja englanninkielisinä).</p> <p>Ammatillisen koulutuksen ja kansalaisopistojen laatukilpailut on toteutettu ja hankittu palaute koulutuksenjärjestäjille, prosessit on hoidettu tehokkaasti ja palkinnot on jaettu. Ammatillisen koulutuksen laatupalkinto-kilpailun parhaille hakijoille on laadittu palauteraportit.</p> <p>Kansalaisopistojen laatupalkintokilpailuista on koottu julkaisu kansalaisopistojen hyviä käytännöistä.</p> <p>Oppisopimuskoulutuksen laatupalkintokilpailun sijasta on toteutettu oppisopimuskoulutuksen laadunkehittämisen hanke, joka koordinoitiin samanaikaisesti toteutettuun ammattikoulutuksen laatu-strategia-työhön.</p> <p>EU:n ammatillisen koulutuksen laatuverkossa on huolehdittu yhteyspisteen sovitusta tehtävistä.</p>	<p>Vankilaopetuksen esitettä ei laadittu, koska päätettiin vankilaopetuksen toimijoiden kuulemisen jälkeen tehdä laaja vankilaopetuksen selvitys vuonna 2011.</p>

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYIT
<p><i>Ammatillisen koulutuksen järjestäjät/oppilaitokset toteuttavat ammattiosaamisen näyttöjä ensisijaisena osaamisen arviointimenetelmänä.</i></p> <p><i>Ammattiosaajilla on käytössä toimiva väline seurata ja huolehtia työ- ja toimintakyvystään.</i></p>	<p><i>50 % koulutuksen järjestäjää mukana ammattiosaamisen näyttöjen tukiohjelmassa. 45% työpaikkaohjaajista koulutettuja. 10 % opettajista osallistuu työelämäosaamisen opintoihin ja kehittämishankkeisiin.</i></p> <p><i>Tilannekatsaus ja kehittämissuhteet (työpaikalla tapahtuva oppiminen).</i></p>	<p>Työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen tukiohjelmassa on ollut mukana 50% koulutuksen järjestäjistä ja arviolta 40 % työpaikkaohjaajista on koulutettuja. 20 % opettajista on osallistunut työelämäosaamisen opintoihin ja kehittämishankkeisiin.</p> <p>Työpaikalla tapahtuva oppimisen vuosittainen tilannekatsaus on laadittu ja käynnistetty selvitys työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen tukiohjelman tilannekatsausta ja kehittämishankkeita varten.</p> <p>Työpaikkaohjaajien koulutusohjelman perusteiden päivitystyö on käynnistetty ja varsinainen koulutusohjelman päivitys toteutetaan keväällä 2011.</p>	
<p><i>Koulutuksen järjestäjät hyödyntävät kokeilussa hyväksi havaittuja toimintamalleja työpaikoilla tapahtuvan oppimisen järjestämisessä.</i></p>	<p><i>20 koulutuksen järjestäjää on mukana työpaikalla tapahtuvan oppimisen laajentamiskokeilussa. Tilannekatsaus.</i></p>	<p>Laajennetun työssäoppimisen kokeiluhankkeessa on mukana 25 koulutuksen järjestäjää. 3 uudelle koulutuksenjärjestäjälle on myönnetty valtionavustusta kokeiluun. Laajennetun työssäoppimisen kokeiluhankkeesta on laadittu tilannekatsaus sekä järjestetty 3 verkostotapaamista, osallistujia yhteensä 250.</p>	
<p><i>Koulutuksen järjestäjät hyödyntävät alakohtaisille työnjohtokoulutuksille tuotettuja perusteita ja järjestämismalleja.</i></p>	<p><i>Työnjohtokoulutuskokeilussa mukana 12 koulutuksen järjestäjää. Koulutuskokeiluun mukaan 200 uutta opiskelijaa. Ensimmäiset 100 opiskelijaa valmistunut koulutuskokeilusta. Kooste väliraporteista.</i></p>	<p>Työnjohtokoulutuskokeilussa on ollut mukana 12 koulutuksen järjestäjää. Koulutuskokeiluun on saatu mukaan 200 uutta opiskelijaa ja ensimmäiset 100 opiskelijaa ovat valmistuneet koulutuskokeilusta. Kokeilun väliraporteista on laadittu kooste.</p>	
<p><i>Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus vakiintuu ja sen tarjonta laajenee.</i></p>	<p><i>Toimintamallit tuotettu ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavan ja valmistavaan koulutukseen ja koulutus vakinaistettu. Tuotettu tukimateriaalia koulutuksen järjestäjille.</i></p>	<p>Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavan ja valmistavan koulutuksen (ammattistarttin) kokeilu on päättynyt. Koulutuksen ja opiskelijoiden seuranta varten on kehitetty seurantamalli sekä valtakunnallista että koulutuksen järjestäjien käyttöä varten. Koulutuksesta on laadittu selvitys, opas ja esite.</p>	

B. Informaatio-ohjaus

Koulumuotojen yhteinen hyvien käytäntöjen kehittäminen ja levittäminen

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYIT
<p><i>Koulutuksen järjestäjät/oppilaitokset saavat käyttöönsä uusia toimintamalleja ja hyviä käytänteitä sekä tuki- ja opetusmateriaalia oppimisen ja hyvinvoinnin kehittämistä varten.</i></p>	<p><i>Oppilaitosten yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittämistä tukevaa materiaalia tuotettu verkkoon.</i></p> <p><i>Romanikielen kielipesätoiminta laajentunut koko maahan.</i></p>	<p>Yhteisölliseen toimintakulttuuriin liittyvää tukimateriaalia on tuotettu suunnitelman mukaisesti.</p> <p>Romanikielen kielipesätoiminta on laajentunut koko maahan. Jokaisen aluehallintoviraston alueella toimii 1-2 kielipesää. Kielipesiä on yhteensä 8.</p>	

OpettajaTV:n sarjojen käyttö täydennyskoulutusten lisäksi osaksi koulun/oppilaitoksen sisäistä kouluttautumista. Uudistettu OpettajaTV-ohjelmien rakennetta ja sisältöjä. 50 % opettajista tuntee OpettajaTV-palvelun ja käyttää sitä.

OpettajaTV:n toiminta on edennyt suunnitelman mukaan. Tarkkoja tilastoja OpettajaTV:n käyttäjämääristä ei ole käytettävissä.

1.4.2 OPH seuraa koulutuksen järjestämistä ja koulutuksen tuloksellisuutta

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksen määräytymisprosessi

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYYT
<i>Päätöksentekijä saa tiedot yksikköhinta- ja rahoituspäätösten perusteiksi sekä laajempaa tietoaaineistoa toiminnan kustannuksista ja muutoksista. Rahoituksen saajat saavat vertailutietoa mm. toimintansa taloudellisuudesta verrattuna muihin toimijoihin. Tulosrahoitus kannustaa koulutuksen järjestäjiä kehittämään toimintaansa. Julkisella rahoituksella toteutettava toiminta on lainmukaista.</i>	<i>Perus- ja kustannustiedonkeruut toteutettu aikatauluissa, yksikköhinta- ja rahoituspäätösten ja niihin liittyvien oikaisujen käsittely aikataulujen mukaisesti ja tiedot raportoitu.</i>	Perustietoja ja kustannuksia koskevat tiedonkeruut on toteutettu aikataulujen mukaisesti ja raportit julkaistu. Yksikköhinta- ja rahoituspäätösten ja niihin liittyneiden oikaisujen käsittely ja päätösaineistot on toimitettu aikataulujen mukaisesti. Päätöksiin liittyvät raportit on julkaistu välittömästi.	
	<i>VOS-uudistuksen aiheuttamien tiedonkeruiden ja niiden raportoinnin suunnittelu ja toteutus.</i>	VOS-uudistuksen aiheuttamien tiedonkeruiden, erityisesti kustannustietojen osalta, valmistelua jatketaan keväällä 2011 toteutettavassa tiedonkeruussa.	
	<i>Ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen tulosrahoitus käytössä.</i>	Ammatillisen lisäkoulutuksen tulosrahoitusta koskevat tiedot on julkaistu 06/2010.	
	<i>Ammatillisen peruskoulutuksen tulosrahoituksen muutos toimeenpantu, tiedotus ja koulutus hoidettu.</i>	Uudistettu tulosrahoitus on toteutettu määräajassa ja otettu mukaan laskettaessa ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhintoja vuodelle 2011. Tuloksellisuusmittarit ja niiden tietosisältö sekä uusi mittariseloste on julkistettu määräajassa. Uudistettua ammatillisen peruskoulutuksen tulosrahointusta koskeva tulosrahoitusseminaari on järjestetty.	
	<i>Tarkastukset toteutetaan erikseen sovittavan suunnitelman mukaan.</i>	Tarkastuksia on toteutettu yhteensä 5.	

Seurantaindikaattoriraportointi, tietotuotantojärjestelmät, kansainväliset tiedonvaihdot

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYIT
<p>Päätöksentekijöillä ja koulutuksen kehittäjillä on käytävissä tietoa koulutuksen tuloksista ja kansainvälistä vertailutietoa. Koulutuksen järjestäjillä on käytävissä ajantasainen ja kansallisesti kattava päätöksentekoa tukeva, opetuksen keskeiset tunnusluvut sisältävä sähköinen raportointipalvelu. Kansalaisilla on nykyistä paremmin käytävissä koulutusta koskevaa tietoa.</p>	<p>Seurannan/indikaattorikokonaisuuden painopistealueet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koulutuksen määrälliset indikaattorit - Perusopetuksen hyvinvointi-indikaattorien seurantaraportti - Oppimistulosten seurantarviointien yhteenveto keskeisine tuloksineen ja johtopäätöksineen. <p>NOSTEen koulutusten tilasto-seurannan tekniset päivitykset ja järjestelmän ylläpito.</p> <p>TONET työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen verkkopalvelun sisältöä päivitetty ja kehitetty (ml. työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen sekä muun työelämäyhteistyön hyvät käytännöt). Verkkopalvelusta ja sen tarjoamista mahdollisuuksista tiedotettu sidosryhmille.</p> <p>Näyttötutkintojen palautejärjestelmää (AIPAL) hyödyntää 75 % tutkinnon järjestäjistä.</p>	<p>Seuraavat raportit on laadittu:</p> <p>Perusopetuksen hyvinvointi-indikaattorien seurantaraportti, oppimistulosten seuranta-arviointien tiivistelmäraportti tuntijakotyöryhmää varten sekä Koulutuksen määrälliset indikaattorit -julkaisu.</p> <p>WERAan on päivitetty uusimman tilastovuoden tiedot aikataulun mukaan.</p> <p>Noste -tietojärjestelmää on ylläpidetty ja sen alasarjoja on valmisteltu.</p> <p>Verkkopalvelu avataan keväällä 2011. Hankkeessa on toteutettu oppisopimuskoulutuksen järjestäjien rekisteri osana KOULUTA-järjestelmää. Hyvien käytänteiden levittämistä varten laaditusta konseptista on teetetty tekninen määrittäminen. Työ linkittyi osaksi SADe-ohjelman Oppijan verkkopalvelukokonaisuutta.</p> <p>AIPALin käyttöoikeus on 90 %:lla tutkinnon järjestäjiä ja 100 %:lla tutkintotoimikuntia.</p>	

Koulutuksen järjestämiseen liittyvät seurannat

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYIT
<p>Päätöksentekijöillä ja koulutuksen kehittäjillä on käytävissä tietoa koulutuksen tuloksista. Koulutuksen järjestäjillä on käytävissä ajantasaista ja kansallisesti kattavaa päätöksentekoa tukevaa, opetuksen keskeiset tunnusluvut sisältävää seurantaraporttia, jota he voivat hyödyntää koulutuksen kehittämisessä. Kansalaisilla on nykyistä paremmin käytävissä koulutusta koskevaa tietoa. Päätöksentekijät ja koulutuksen järjestäjät saavat seurantaraporttia ja hyödyntävät tietoa koulutuksen kehittämisessä.</p>	<p>Seurantaraportit mm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ruotsinkielisten koulujen kieliympäristön kartoitus - Tilannekatsaus maahanmuuttajien ammatillisesta peruskoulutuksesta (sisältää maahanmuuttajien ammatillisen peruskoulutuksen keskeyttämisen syiden jatkoseurannan raportoinnin) - Aamu- ja iltapäivätoiminnan seurantaraportti - Lukiodiplomien toteutumisen seurantakysely - Kartoitus perusopetuksen luokkien 1-6 oppilaskuntatoiminnasta. 	<p>Seuraavat raportit on laadittu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ruotsinkielisten koulujen kieliympäristön kartoitus - Tilannekatsaus maahanmuuttajien ammatillisesta peruskoulutuksesta (sisältää maahanmuuttajien ammatillisen peruskoulutuksen keskeyttämisen syiden jatkoseurannan raportoinnin) - Aamu- ja iltapäivätoiminnan seurantaraportti - Lukiodiplomien suorittaminen lukioissa - seurantakyselyn alustavat tulokset raportoitu. Seurantakyselyn yhteenveto valmistuu 05/2011 mennessä. 	<p>Kartoitus perusopetuksen luokkien 1-6 oppilaskuntatoiminnasta on tehty, mutta vastanneiden lukumäärän perusteella ei voida tehdä luotettavia johtopäätöksiä.</p>

Perusopetuksen oppimistulosten seuranta-arvioinnit

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYYT
Päätöksentekijät ja opetuksen järjestäjät/opettajat saavat tietoa eri oppiaineiden oppimistuloksista ja hyödyntävät tuloksia opetuksen kehittämisessä.	<p>3 raporttia (Finska 9.lk., äidinkieli 9. lk., modersmål 9. lk.)</p> <p>13 mittaria (perusopetuksen aihekokonaisuudet 9. lk. (7), matemaattis-luonnontieteelliset oppiaineet 9.lk (5), yhteiskunnalliset oppiaineet 9.lk).</p> <p>Palautteet koulutuksen järjestäjille ja otoskouluille 2 kuukauden sisällä kokeen pitämisestä.</p>	<p>Finskan (9.lk.) oppimistulosten seuranta-arviointiraportti on laadittu, äidinkielen ja modersmålin (9.lk.) raporttien käsikirjoitukset on laadittu.</p> <p>Perusopetuksen aihekokonaisuuksien (9 lk.) Matemaattis-luonnontieteellisten oppiaineiden (9.lk.) sekä yhteiskunnallisten oppiaineiden (9.lk.) mittarit on laadittu aikataulun mukaisesti.</p> <p>Palautteet on toimitettu koulutuksen järjestäjille ja otoskouluille 2 kuukauden sisällä kokeen pitämisestä.</p>	

Ammatillisen koulutuksen oppimistulosten seuranta-arvioinnit

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYYT
Päätöksentekijät, koulutuksen järjestäjät /opettajat saavat luotettavaa tietoa ammatillisen koulutuksen oppimistuloksista ja hyödyntävät tietoa koulutuksen kehittämisessä.	<p>Tuloseurannassa 5+3 tutkintoa. Vertaisarvioinnin käytännöt yhdenmukaistuneet.</p> <p>Palauteraportit koulutuksen järjestäjille.</p> <p>Esiselvitys sähköisen seuranta- ja palautejärjestelmän (AMOP + AMOS) kehittämisestä valmis.</p>	<p>Loppuraportti neljästä tutkinnosta on toimitettu koulutuksen järjestäjille. Väkiraportti kahdesta tutkinnosta on tehty. Kolmen tutkinnon oppimistuloksista on toimitettu palauteraportit koulutuksen järjestäjille. Lisäksi seurantatiedon tuottaminen on aloitettu kolmesta uudesta tutkinnosta.</p> <p>Esiselvitys sähköisen seuranta- ja palautejärjestelmän (AMOP) kehittämiseksi valmistuu 02/2011.</p>	<p>Vertaisarviointia ei ole otettu kansallisen oppimistulosten seurannan menetelmäksi OKM:n linjausten mukaan.</p> <p>Esiselvityksen valmistuminen siirtyi vuoden 2011 alkuun, koska resurssit kohdennettiin ensisijaisesti SAdE-hankkeeseen, jonka osaksi myös palautejärjestelmä rakentuu.</p>

1.4.3 Erikseen säädetyt ja määrätyt tehtävät

Tutkintojen tunnustamistoiminnan ohjaus ja kehittäminen

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYYT
<p><i>Ulkomaisia tutkintojen suorittaneiden virkakelpoisuuden saaminen tehostuu. Tunnustamispäätöstä tai vastavuusarviota tarvitsevat saavat palvelua oikeasta viranomaisesta sekä Suomessa että ulkomailla. Suomalaiset tutkinnot tunnustetaan ulkomailla ja ulkomaiset tutkinnot tunnustetaan Suomessa säädösten ja kansainvälisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Suomalaisista tutkinnoista on saatavilla kansainvälisesti ymmärrettävää oikeaa tietoa.</i></p> <p><i>Joustava ja tehokas ammatillinen tutkintojärjestelmä ohjaa sekä kansallista että paikallista tutkintojen ja koulutuksen kehittämistä. Kaikilla koulutuksen ja työelämän toimijoilla on saatavilla tietoa viitekehyksen käyttämiseksi omassa toiminnassaan.</i></p>	<p><i>Käsittelyaika lainsäädännön mukainen (enintään 3 tai 4 kk). Käsitelty kansallisen lainsäädännön ja ammatti-pätevyysdirektiivin mukaisesti. Toimintavuoden aikana ratkaistu 60 % vuoden aikana vastaanotetuista hakemuksista.</i></p> <p><i>Eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen kansallisen koordinaatiopisteen tehtävät hoidettu.</i></p> <p><i>Kansainväliseen käyttöön tarkoitettu referencing-raportti tutkintojen sijoittelusta NQF:n kautta EQF:ään laadittu.</i></p>	<p>Tutkinnon tunnustamispäätösten käsittelyajat: kirjauksesta keskimäärin 3,5 kk (viimeisestä asiakirjasta keskimäärin 2,7 kk).</p> <p>Vuoden aikana ratkaistu 77 % hakemuksista.</p> <p>Eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen kansallisen koordinaatiopisteen tehtävät hoidettu (vastaukset Suomen tilannetta koskeviin kansainvälisiin tiedusteluihin, tiedotukset kansallisesta viitekehuksesta 19 kotimaisessa ja kansainvälisessä tilaisuudessa).</p>	<p>Kansainväliseen käyttöön tarkoitettu referencing-raportin valmistuminen siirtyy vuodelle 2011, koska asiaa koskeva hallituksen esitys on Eduskunnan käsittelyssä (ehdotettu voimaantulo 1.1.2011 ei toteutunut).</p>

Kielitutkintojen ja kääntäjätutkintojen toimeenpano ja ohjaus

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYYT
<p><i>Tutkintojen suorittajilla tarjolla laadukkaat palvelut osaamisen testaamiseen.</i></p>	<p><i>Kieli- ja kääntäjätutkintotilaisuudet tarkoituksenmukaisesti toimeenpantu, järjestäjä-, vastaanottaja- ja arvioijakoulutukset toteutettu.</i></p> <p><i>Yleisten kielitutkintojen tutkintorakenne uudistettu ja yleisohje uudistettu.</i></p> <p><i>Valtionhallinnon kielitutkintoihin laadittu henkilö pohjainen tietokanta osana SALAMA-järjestelmää.</i></p> <p><i>Auktorisoitujen kääntäjien arvioija- ja tutkintorekisterijärjestelmä uudistettu osana SALAMA-järjestelmää.</i></p>	<p>Kieli- ja kääntäjätutkintotilaisuudet tarkoituksenmukaisesti toimeenpantu, järjestäjä-, vastaanottaja- ja arvioijakoulutukset toteutettu.</p> <p>Yleisten kielitutkintojen tutkintorakenne uudistusta on valmisteltu ja tutkinnon järjestäjille tarkoitettua yleisohjetta uudistettu.</p>	<p>Rekisterin ja tietokannan luominen ja käyttöönotto on yhteydessä SALAMA:n kokonaisstruktuuriin ja aikatauluun.</p>

Opiskelijavalintoja tukevat prosessit ja koulutustiedotus

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYYT
<p>Sähköiset haku- ja koulutustietojärjestelmät helpottavat koulutukseen hakeutumista, tehostavat koulutustarjontaan, valintaprusteisiin ja hakeutumiseen liittyvää tiedotusta, tehostavat ohjausta ja opiskelupaikkojen käyttöä sekä vähentävät eri toimijoiden päällekkäisyyttä.</p> <p>Hakijoilla ja hakijoita ohjaavilla on ajantasaiset tiedot eri koulutusmuodoista, koulutustarjonnasta ja koulutukseen hakeutumisesta</p>	<p>Kevään ja syksyn 2010 sähköinen haku hoidettu ja tuloksista raportoitu ajantasaisesti. Hakujen edellyttämät pakolliset toiminnot toteutettu.</p> <p>Ammatillisen koulutuksen sähköisen järjestämisluvan vaatimat muutokset toteutettu KOULUTA:an.</p> <p>Ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijaksi ottamisen perusteiden uudistamisen valmistelutyöt hoidettu, esitutkimus suoritettu.</p> <p>Sähköisiin hakujärjestelmiin tehdään vain välttämättömät toiminnan kannalta keskeiset muutostyöt.</p> <p>Osana SAdE-hanketta laadittu suunnitelma ja tarkennetut kustannusarviot sähköisten hakujärjestelmien yhdistämiseksi oppijan verkkopalvelussa.</p> <p>99 % ammatillisen, lukiokoulutuksen, ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen yhteishaussa hakevista käyttää sähköistä hakua.</p> <p>Opintonetti suunniteltu koulutusnetti- ja opintoluotsi palveluiden pohjalta. Opintonetti kokoaa yhteen valtakunnallisesti kattavasti ja käyttäjälähtöisesti koulutustarjontaan, opetuksen sisältöihin, koulutuspaikkoihin ja koulutukseen hakuun liittyvän tiedon sekä ammatti-että urapalveluihin liittyvän tiedon. Lisäksi kokonaisuuteen kytketään neuvonta- ja ohjauspalvelut.</p> <p>Painettujen oppaiden jake-lumääriä vähennetty. Korkeakoulutusta koskevat hakuoppaat julkaistu vain sähköisenä.</p>	<p>Kevään ja syksyn 2010 sähköinen haku hoidettu ja tuloksista raportoitu ajantasaisesti. Hakujen edellyttämät pakolliset toiminnot hoidettu.</p> <p>Ammatillisen koulutuksen sähköisen järjestämisluvan vaatimia muutoksia ei toteutettu KOULUTA:an.</p> <p>Sähköisiin hakujärjestelmiin on tehty vain välttämättömät toiminnan kannalta keskeiset muutostyöt.</p> <p>Osana SAdE-hanketta on laadittu suunnitelma ja tarkennetut kustannusarviot sähköisten hakujärjestelmien yhdistämiseksi oppijan verkkopalvelussa.</p> <p>Käytännössä kaikki ammatillisen, lukiokoulutuksen, ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen yhteishaussa hakevat käyttävät sähköistä hakua.</p> <p>Opintonetti (nyk. koulutustiedon verkkopalvelu) etenee tavoitteiden mukaisesti.</p>	<p>Koulutuksen järjestämislupaprosessin sähköistäminen kesken OKMssä.</p>

Ennakointi

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYIT
Päätöksentekijöillä on käytös- sään valtakunnallista ja alueel- lista ajantasaista ennakointi- tietoa työvoiman kysynnästä ja alakohtaisista koulutustarpeis- ta koulutuksen mitoittamista varten. Oppilaanohjaus, työ- voimaneuvonta, koulutukseen hakeutuvat ja media voivat hyödyntää ennakointituloksia. Päätöksentekijät saavat tietoa ennakointitulosten ja toteutu- neen kehityksen suhteesta sekä ennakoinnin vaikuttavuudesta koulutussuunnitteluun ja pää- töksentekoon. Opetushallinnol- la ja koulutuksen järjestäjillä on toimivat ja kehittyvät mene- telmät hankkia ja välittää tietoa tulevaisuuden työelä- män osaamistarpeista.	Valtakunnallinen, ruotsinkie- linen ja alueellinen ennakoin- ti etenee suunnitellussa aikataulussa. Alueellista ennakointia tuettu. Osaamistarpeiden ennakoin- timallin pilotointi sekä käyn- nissä alakohtaiset osaamis- tarveselvitykset. Ennakoinnin sähköisen tieto- palvelun (ENSTI) ylläpito.	Laadittu vuotta 2025 koskevat valtakunnal- liset ammattirakenne-ennusteet sekä ruot- sinkieliset toimiala-, ammattirakenne- ja ikäluokkaennusteet. Alueellista ennakointityötä on tuettu am- mattirakenne-ennusteiden laadinnassa sekä laadittu maakuntien liittojen ammattira- kenne-ennusteet. Osaamistarpeiden ennakointiprojektissa on pilotoitu kahdella alalla (kiinteistö- ja ra- kennusala sekä ruotsinkielisessä pilotissa lasten päivähoito). Vaihtoehtoisia tulevai- suusskenaarioita on tuotettu molemmista toimialoista. Ennakoinnin sähköistä tietopalvelua on päivitetty priorisointiin perustuen.	

EU-kuljettajadirektiivin toimeenpano

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYIT
Koulutusyksiköillä on käytös- sään tiedot ja toimintaohjeet koulutuksen toteuttamisesta EU:n periaatteiden ja OKM:n koulutuksen järjestämisluvan mukaisesti. Yhteistyö alan viranomaisten kanssa paranee direktiivin toimeenpanossa ja valvonnas- sa.	Valvontatarkastuksia toteu- tettu 10 perustason ja 10 jatkokoulutuksen osalta. Kooste keskeisistä tarkastus- havainnoista.	Valvontatarkastuksia on toteutettu 10 perustason ja 10 jatkokoulutuksen osalta. Kooste keskeisistä tarkastushavainnoista vuodelta 2010 on laadittu.	

Koulutustoimikuntien ohjaus ja tuki

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYIT
Alakohtaiset koulutustoimi- kunnat saavat asiantuntijapal- velua koulutustarpeiden enna- koinnissa ja koulutuksen kehittä- misessä. Yhteistyö työelä- män edustajien ja muiden sidosryhmien kanssa vahvis- tuu.	Asiantuntijasihteeripalvelut ja muut asetuksen mukaiset tehtävät hoidettu. Koulutus- toimikuntien asettamisen val- mistelu, 34 toimikuntaa, jäsen- ten muutospäätökset ja koulu- tustoimikuntajärjestelmän uudistamisen tuki.	Hoidettu koulutustoimikuntien sihteeripal- velut, jäsenmuutospäätökset, talous, koulutus, ohjeistus ja muut asetuksen mukaiset tehtävät. Tuotettu taustatietoja koulutustoimikuntien tehtävien ja koulu- tustoimikuntarakenteen kehittämistä valmistelleelle työryhmälle. Valmisteltu esitys uuden asetuksen mukaisten koulu- tustoimikuntien (26 kpl) jäsenten sekä esitys koulutustoimikuntien puheenjohta- jien nimeämiseksi.	

Tutkintotoimikuntien ohjaus ja tuki

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYYT
<i>Tutkintotoimikunnilla on hyvät edellytykset hoitaa ammatillisesta aikuiskoulutuksesta näyttötutkintojen järjestämistä koskevat tehtävät.</i>	<p><i>Tuotettu tutkintotoimikunnille niiden tarvitsemat maksuliike- ja tiedonhallintapalvelut. Järjestetty koulutusta tutkintotoimikuntien jäsenille sekä tutkintojen toimeenpanijoille ja tehty näyttötutkintojen järjestämisedellytysten arviot (80 kpl/vuosi).</i></p> <p><i>Tutkintotoimikuntien asettamisen valmistelu, 175 toimikuntaa, 1300 jäsenen nimityspäätökset 1.8.2010 alkaen kolmivuotiskaudelle 2010–2013.</i></p>	<p>Tuotettu tutkintotoimikunnille niiden tarvitsemat maksuliike- ja tiedonhallintapalvelut. Järjestetty perehdyttämiskoulutusta uuden kolmivuotiskauden alussa, puheenohtajapäivät sekä kaikille jäsenille tarkoitettua koulutustilaisuuksia. Tutkintojen järjestäjille on yhteistyössä tutkintotoimikuntien kanssa järjestetty koulutustilaisuuksia. Tehty 61 näyttötutkintojen järjestämisedellytysten arviota. Tehty tutkintotoimikuntien asettamisen valmistelu, 152 toimikuntaa, 940 jäsenen nimityspäätökset ja 80 sihteerin nimeämispäätökset kolmivuotiskaudelle 2010–2013.</p>	<p>Järjestämisedellytysten arvioiden tavoitemäärä oli 80, mutta tutkintotoimikuntien toimikauden vaihdos vähensi arviopyyntöjä. Tutkintotoimikuntien määrää pienennettiin 174:stä 152:een TUTKE-linjausten mukaisesti.</p>

Vähälevikkisen oppimateriaalin kehittäminen ja tuotanto

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYYT
<i>Turvataan oppimateriaali sellaisille aloille ja oppiaineisiin, joissa on vähäinen opiskelijamäärä ja kaupalliset kustantajat eivät tuota materiaalia.</i>	<p><i>Toteutettu vahvistetun tuotantosuunnitelman mukaisesti osittain ostopalveluna. Käynnistetty 51 materiaalin tuotanto.</i></p> <p><i>Tieto- ja viestintätekniikan opetusjärjestelmien edistämiseksi käynnistetty digitaalisen oppimateriaalin tuotantoverkostot (3-5 kpl), digitaalisen oppimateriaalin selvitys-, tutkimus- ja kehitt.hankkeet (2-3 kpl) sekä tuotettu digitaalista oppimateriaalia (15-20 kpl) erillisen tuotantosuunnitelman mukaisesti.</i></p> <p><i>Ruotsinkielisen opetuksen oppimateriaalipalvelun (Vetamix) käyttäjämäärä nousut 3200:sta 4000:een.</i></p>	<p>Toteutettu osittain ostopalveluna tuotantosuunnitelman mukaisesti. Käynnistetty 39 maksullisen materiaalin tuotantoa.</p> <p>Maksuttomassa materiaalityössä on käynnistetty 1 tuotantoverkosto perusopetuksen digitaalisen tukimateriaalin tuottamiseksi (maahanmuuttajia varten). Kahdesta aiemmin käynnistetystä hankkeesta on laadittu raportit (ammattillisen koulutuksen oppimateriaalia ja sosiaalisen median integrointia koskeva kokeilu- ja kehityshanke sekä kaikkia opetusaloja koskeva digitaalisen oppimateriaalin saatuskartoitus). Valmistuneesta digitaalisen oppimateriaalin hakupalvelusta (Linkkiapaja) oli vapaasti käytettävissä digitaalista oppimateriaalia ja valokuvaa sekä viivapiirrosta. Tuotantosuunnitelman mukaisia digitaalisia oppimateriaaleja valmistui 5 kappaletta (3 etälukion oppimateriaalia ja 2 ammatillista oppimateriaalia).</p> <p>Ruotsinkielisen opetuksen oppimateriaalipalvelun (Vetamix) käyttäjämäärätavoite on toteutunut.</p>	<p>Maksullisen materiaalin tuotannossa tavoite oli ylimitoitettu suhteessa muuttuneisiin henkilöstöresursseihin.</p> <p>Digitaalisen oppimateriaalien tuotannossa tavoitteen mukaisia verkostoja ja hankkeita ei ole käynnistetty, koska tuotantoverkostona tapahtuva tuottaminen ja sen mukana uudentyyppisten interaktiivisten oppimateriaalien laatimismalli on vaatinut resurssien kohdentamista enemmän kehittämistyöhön ja tekijöiden koulutuksiin sekä mallin testaamiseen.</p>

Rakennerahastoprosessien toimeenpano ja hallinnointi

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYIT
<i>Hakemusten riittävän nopea käsittely mahdollistaa hankkeiden joustavan toteutuksen. Valitut hankkeet tukevat kansallista kehittämistyötä. Ohjaus tukee hankkeiden sisällöllistä kehittämistä, verkottumista, levittämistä ja hankehallintoa. Hankkeiden vaikutavuus lisääntyy.</i>	<i>Hankehakemusten ja maksatusten käsittelyaika enintään 4 kk. Maksatusten nopeuttaminen siten, että pysytään n+2 aikataulussa.</i> <i>Valtakunnallisesti hyödynnettäviä hyviä käytäntöjä levitetty mm. seminaarien ja verkon kautta.</i>	Maksatuspäätöksiä on tehty 122. Keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2010 tehtyjen päätösten osalta on ollut 7 kuukautta. Paikan päällä on tehty 5 varmennuskäyntiä. Hyvien käytäntöjen hyödyntämiseksi on järjestetty seminaareja ja ylläpidetty verkkosivuja.	Käsittelyajat pitenevät, koska hankkeet olivat aiempaa laajempia ja maksatushakemuksiin liittyi paljon lisäselvitysten pyytämistä ja käsittelyä, mikä myös hidasti käsittelyprosessia.

Valtion oppilaitokset

Opetushallituksen kirjanpitoyksikköön kuului toimintavuonna 12 valtion oppilaitosta: seitsemän yleissivistävää erityiskoulua, kaksi kielikoulua, Saamelaisalueen koulutuskeskus (Sakk), Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus (Meriturva) ja Helsingin eurooppalainen koulu. Näiden lisäksi Opetushallitus ohjasi valtion koulukotien perusopetusta sekä huolehti Eurooppa-koulujen hallinto- ja tarkastustehtävistä.

VAIKUTUSTAVOITE	VUOSI 2010 Määrälliset/laadulliset tavoitteet	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYIT
<i>Valtion oppilaitokset saavat kehittämissuunnitelmat toimintansa tuloksellisuuden parantamiseksi ja toteuttavat niitä käytännössä.</i>	<i>Valtion erityiskoulujen kehittämisen edellyttämät toimenpiteet.</i> <i>Kielikoulujen kehittämissuunnitelman toteutus.</i> <i>Valtion oppilaitosten kiinteistöjen korjaus- ja kehittämissuunnitelman toteuttaminen aloitettu.</i>	Valtion erityiskoulujen verkoston toimintaa on tehostettu. Valtion oppilaitosten kiinteistöjen korjaus- ja kehittämissuunnitelmaa on toteutettu tavoitteen mukaisesti.	Kielikoulujen kehittämissuunnitelmaa ei ole toteutettu, koska OKM:n kielikoulujen kehittämissuunnitelma ei ole vielä valmistunut.

Opetushallituksen ja valtion oppilaitosten välillä tehtyihin tulossopimuksiin perustuva oppilaitosten tuloksellisuusraportointi sisältyy oppilaitosten johtokuntien vahvistamiin oppilaitoskohtaisiin toimintakertomuksiin.

Kielikoulut

Valtion kielikouluja ovat Helsingissä sijaitsevat Helsingin ranskalais-suomalainen koulu ja Suomalais-venäläinen koulu. Koulujen tulosalueet ovat esiopetus, perusopetus ja lukio-opetus. Tavoitteena on, että oppilaat saavat myös hyvän ranskan ja venäjän kielen taidon sekä kulttuurin tuntemuksen.

Toiminnan laajuus / tuotokset	2008	2009	2010
Oppilaita yhteensä	1 562	1 525	1474
Esiopetus			
- oppilaita	137	132	123
- opetustunteja	134 432	122 471	100 164
Perusopetus			
- oppilaita	1 103	1 109	1 1091
- opetustunteja	1 126 357	1 287 695	1 115 729
- perusopetuksen päättötodistuksia			112
Lukio-opetus			
- opiskelijoita	322	284	260
- opetustunteja	537 393	449 820	126 176
- suoritettut ylioppilastutkinnot	99	106	90
Vuotuinen keskeyttäminen			
- esi- ja perusopetus /oppilaita	18	31	36
- lukio-opetus / opiskelijoita	5	10	5

Yleissivistävät erityiskoulut

Yleissivistäviä erityiskouluja ovat liikuntavammaisille tarkoitettu Mäntykankaan koulu Kuopiossa sekä Ruskeasuon koulu Helsingissä, näkövammaisille tarkoitettu Jyväskylän näkövammaisten koulu sekä Svenska skolan för synskadade Helsingissä, kuulovammaisille tarkoitettu Haukkarannan koulu Jyväskylässä ja Mikael-koulu Mikkelisessä sekä kuulo- ja liikuntavammaisille tarkoitettu Tervaväylän koulu Oulussa. Monivammaiset oppilaat muodostavat kuitenkin enemmistön. Valtion erityiskoulut ovat valtakunnallisia palvelu- ja kehittämiskeskustoimia, joille opetusministeriö on perusopetuslain (628/1998) 8, 39 ja 52 §:n nojalla määrännyt erityiseksi tehtäväksi järjestää esi-, perus- ja lisäopetusta sekä opetukseen liittyviä tukipalveluita niille vaikeasti monivammaisille ja sairaille oppilaille, joiden opetusta ei voida järjestää kunnan koululaitoksessa. Tukipalveluina koulut antavat oppilaille oppimisvalmiuksia parantavaa kuntoutusta, tilapäistä opetusta ja kuntoutusta tuki- ja kokeilujaksojen aikana sekä kehittävät opetus- ja kuntoutusmenetelmiä, opetusvälineitä ja oppimateriaaleja.

Toiminnan laajuus / tuotokset	2008	2009	2010
Oppilaita yhteensä	474	472	450
- esiopetus	26	29	23
- perusopetus	405	404	377
- lisäopetus	43	39	50
Vuotuinen keskeyttäminen	0	0	2
Kuntoutus koulupäivien aikana / oppilastuntia	49 776	48 994	48 077
Palvelukeskustoiminnan laajuus: Ohjaustoiminta koulussa sekä muualla pidetyt kurssit ja luennot / koulutettavapäiviä	8 497	11 659	11 134
Ohjaustoiminta kentällä			
- ohjauskäyntejä	1 049	910	678
- oppilaita	763	569	579
- kuntia, joissa käyty	274	213	202

Tilapäinen opetus ja kuntoutus (tukijaksot, kuntoutustutkimukset)

- koulutettavapäiviä	3 282	3 388	3 497
Lukion suorittamista edistävä opetus (Mikael-koulu) / oppilaita	13	12	9
Ylioppilastutkinnon suorittaneita	3	5	2

Perusopetuksen jälkeinen aika	2008	2009	2010
Jatko-opinnoissa oppilaita	72	69	77
- lisäopetus	17	27	39
- lukio-opetus	3	3	4
- ammattiin valmentava koulutus	17	21	14
- ammatillinen peruskoulutus	29	14	17
- muu	6	4	3
Lisäopetuksen jälkeinen aika	2008	2009	2010
Jatko-opinnoissa oppilaita	19	36	40
- lukio-opetus	3	9	2
- ammattiin valmentava koulutus	7	19	32
- ammatillinen peruskoulutus	7	1	5
- muu	2	2	1

Helsingin eurooppalainen koulu

Helsingin eurooppalaisessa koulussa toimii englannin- ja ranskan-kielinen osasto; suomenkielinen osasto perustetaan myöhemmin. Koulun rakenne noudattaa Eurooppa-koulujen rakennetta eli esikoulu aloitetaan 4-vuotiaana, alakoulu 6-vuotiaana ja yläkoulu-lukio 11-vuotiaana. Oppilaaksi otto laajeni syksyllä 2010.

Toiminnan laajuus / tuotokset	2008	2009	2010
Esikoulu			
- -oppilaita	2	9	28
- opetustunteja	2833	11 300	35 500
Alakoulu			
- oppilaita	8	27	51
- opetustunteja	11 887	33 679	66 642
Yläkoulu-lukio (11 v. -)			
- oppilaita/opiskelijoita	2	9	30
- opetustunteja	2 822	10 894	38 845

Saamelaisalueen koulutuskeskus

Saamelaisalueen koulutuskeskus on monialainen ja monikulttuurinen oppilaitos Inarissa, Suomen saamelaisalueella. Koulutuskeskus antaa koulutusta lähinnä saamelaisalueen tarpeita varten, säilyttää ja kehittää saamelaiskulttuuria ja luontaiselinkeinoja sekä edistää saamenkielisen oppimateriaalin tuottamista.

Toiminnan laajuus / tuotokset	2008	2009	2010
Ammatillinen peruskoulutus			
- opiskelijoita	122	124	137
- päättötodistuksen saaneita	36	24	24
- keskeyttäneitä opiskelijoita	17	16	16
Aikuisten yleissivistävä koulutus			
- opiskelijoita	21	28	29

- keskeyttäneitä opiskelijoita	2	4	5
Saamen kielen ja kulttuurin koulutus			
- opiskelijoita	712	710	574
- opiskelijaviikkoja	1 222	1 220	1 186
Jatko- ja täydennyskoulutus / opiskelijatyöpäiviä	3 927	4 674	3 953
Toiminnan laajuus / tuotokset	2008	2009	2010
Työvoimapolitiittinen koulutus / koulutettavapäiviä	2 505	80*	1 788
Koulutuksen jälkeinen aika			
- töissä koulutustaan vastaavalla alalla	15	6	8
- töissä muulla alalla	8	3	1
- itsenäinen yrittäjä	0	4	1
- jatko-opinnot (ammattikorkeakoulu, yliopisto)	1	1	4
- lisä- ja täydennyskoulutus	5	3	5
- työtön	1	1	2
- muu (sairaseläkkeellä, armeijassa tms.)	4	6	1
- ei tietoa	2	0	2

*työ- ja elinkeinohallinnon rahoittama koulutus ei toteutunut suunnitelman mukaisesti vähäisen hakijamäärän vuoksi.

Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus (Meriturva)

Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus tuottaa korkeatasoista turvallisuuskoulutusta ja laiva- ja konesimulaattorikoulutusta merenkulkualan opiskelijoille, merenkulkijoille, alalle hakeutuville ja alalla toimiville merenkulkijoille, puolustusvoimille ja muille alan sidosryhmille. Keskus kehittää palveluitaan tavoitteena tukea valtakunnallisen turvallisuuskoulutuksen kehitystä.

Toiminnan laajuus / tuotokset	2008	2009	2010
Kursseja	303	262	279
Kurssipäiviä	442	401	437
Osallistujia	3 838	3 613	3 837
Koulutettavapäiviä	5 927	4 679	6 168

Valtion koulukodit

Valtion koulukoteja ovat Harvialan koulukoti Janakkalassa, Kasvun yhteisö Mikkeliissä, VBU center / Lagmansgården Pietarsaareissa, Limingan koulukoti, Sippolan koulukoti Kouvolassa ja Vuorelan koulukoti Vihdissä.

Koulukotien tulosohjauksesta on vastannut Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Opetushallitus on osallistunut tulosneuvotteluihin perusopetuksen osalta ja rahoittanut koulukotien perusopetuksen. Koulutuksen tavoitteena on peruskoulun päästötodistuksen saaminen sekä motivoiminen jatko-opintoihin.

Toiminnan laajuus / tuotokset	2008	2009	2010
Oppilaita	160	165	157

Eurooppa-koulut

Opetushallitus on hoitanut Eurooppa-koulujärjestelmän päätöksentekoa, kehittämistä, opetuksen laadunvarmistusta, valvontaa sekä kehityksen ja tulosten arviointia koskevat yleissopimuksen velvoitteet. Vuosi 2010 oli hallinto- ja rakenneuudistuksen ensimmäinen varsinainen toimeenpanovuosi, joka näkyi suoraan mm. virallisten kokosten määrän vähenemisenä. Suunnitelmallisuutta lisättiin tarkastajien toimintaan ja mm. ylioppilastutkinnon organisointia tehostettiin merkittävästi. Pääsihteerin toimivallan lisääminen näkyi myös kehittämisen koordinaation tehostumisena. Suomen kehittämisen painoalueita olivat esiopetuksen ja erityisopetuksen kehittäminen, joi- sa Suomella on vetovastuu. Opetuksen laadun varmistamiseksi on suoritettu säädösten edellyttämät suomalaisten opettajien tarkastukset.

Toiminnan laajuus / tuotokset	2008	2009	2010
Kouluja	14	14	14
Opettajia + johto	30	31	31
Oppilaita	625	641	658

1.5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Suurten ikäluokkien tulo eläkeikään näkyy myös Opetushallituksessa lähivuosina eläkkeelle lähtevien määrän merkittävänä kasvuna. Erityisen haasteelliseksi tilanteen tekee se, että valtaosa eläkkeelle lähtevistä työskentelee keskeisissä asiantuntijatehtävissä, eikä seuraajan palkkaaminen henkilöstön vähentämistarpeesta johtuen usein ole mahdollista. Toiminnan tehostamiseksi Opetushallituksessa tehtiin toimintavuonna eräitä sisäisiä organisatorisia muutoksia, kuten tehtävä- ja yksikkösiirtoja.

Työsuojeluviranomaisten toimintavuoden syksyllä tekemässä tarkastuksessa viraston työsuojelun ja -turvallisuuden tilanne arvioitiin yleisesti hyväksi. Työtyytyväisyys on noussut vuosittaisessa mittauksessa arvoon 3,3 samalla, kun vastausprosentti on kohonnut 70 prosenttiin. Työilmapiiri ja yhteistyö sekä työn sisältö ja haasteellisuus arvioitiin korkeimmalle. Heikoimmat arviot tulivat tyytyväisyydestä palkkaukseen sekä tiedonkulusta.

Henkilöstön tulostulokset	VUOSI 2010 MÄÄRÄLLISET/LAADULLISET TAVOITTEET	TOTEUMA	POIKKEAMAN SYYT
Henkilötyövuosien määrä	<i>mom. 29.01.02. 265</i> <i>kaikki mom. 314</i>	263,3 283,3	
Osaaminen (koulutustasoindeksi)	6,0	6,1	
Henkilöstön jaksaminen ja hyvinvointi:			
- henkilöstätyytyväisyysindeksi	3,4	3,3	
- sairauspoissaolot työpäivää/htv	9,5	10,1	Sairauspoissaolot kasvoivat pitkien sairauslomien vuoksi.

Opetushallituksen henkilöstötilinpäätös on julkaistu erikseen. Opetushallituksen ja valtion oppilaitosten henkilöstötilinpäätöksen keskeiset tunnusluvut on esitetty liitteessä 18.

1.6 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Kirjanpitoyksikön organisaatio ja taloushallinnon järjestäminen:

Opetushallituksen kirjanpitoyksikkö muodostuu Opetushallituksen päämaksupisteestä sekä 12 kirjanpitoyksikön kuuluvasta laitoksesta. Laitoksia ovat valtion yleissivistävät oppilaitokset, Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus ja Saamelaisalueen koulutuskeskus. 1.1.2010 lukien Opetusalan koulutuskeskus siirtyi pois Opetushallituksen kirjanpitoyksiköstä jatkaakseen toimintaansa osakeyhtiönä.

Oppilaitoskohtaiset tuotto- ja kululaskelmat, keskeiset tase-erät sekä talousarviomäärärahojen käyttöä koskevat tiedot on esitetty oppilaitoskohtaisissa toimintakertomuksissa.

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Rahoituksen rakennetta on tarkasteltu lähemmin kohdassa 1.3. Toiminnallinen tehokkuus.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Kirjanpitoyksikkötasolla määrärahojen käyttö sekä toimintamenojen että valtionavustusten myöntäminen on jatkunut pääosin edellisen vuoden kaltaisena. Siirrettyjen määrärahojen kokonaisuromäärä oli 25,9 milj. euroa jossa lisäystä edelliseen vuoteen oli 2,9 milj. euroa. Vuodelta 2009 siirtyi vuodelle 2010 22,3 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Opetushallitukselle vuonna 2010 vuoden 2009 yleissivistävän koulutuksen kehittämismäärärahaa 3,5 milj. euroa ja ammatillisen koulutuksen kehittämismäärärahaa 0,1 milj. euroa.

Opetushallituksen päämaksupisteen vuoden 2010 toiminta on ollut 3-vuotisen tulossopimiskauden 2009–2011 keskimäinen vuosi. Budjetoinnissa ei ole tapahtunut muutoksia. Opetushallituksen päämaksupisteen käytettävissä ollut toimintamääräraha vuonna 2010 oli 25,8 milj. euroa, josta käyttö oli 21,6 milj. euroa. Vuodelle 2011 määrärahasta siirtyi 4,2 milj. euroa, jossa lisäystä edelliseen vuoteen oli 0,5 milj. euroa. Siirtyvän määrärahan suuruuteen vaikutti osaltaan tiettyjen hankkeiden siirtyminen ja loppuunsaattaminen vuonna 2011. Opetushallituksen omantuotannon ESR-hankkeen ”Maahanmuuttajien kielikoulutuksen kehittämishankkeiden koordinointi” maksatuspäätöksessä todettiin 11 287,46 euroa tukikelvottomia menoja, jotka kohdistuivat momentin 29.01.02.1 yhteiskustannusten korvauksista saatujen tulojen oikaisuksi.

Valtion yleissivistävien oppilaitosten määräraha pieneni vuonna 2010 oppilaiden kotikuntakorvauksia vastaavalla euromäärällä (11,2 milj. euroa), joka vuodesta 2010 alkaen maksettiin suoraan oppilaitoksille.

Talousarviolille 29.10.30.07 myönnetystä 12,0 milj. eurosta jäi käyttämättä 6,8 milj. euroa. Asetus, jonka perusteella Opetushallitus myöntää valtionavustusta vieraskielisten oppilaiden oman äidinkielen opetukseen ja suomi/ruotsi toisena kielenä -opetukseen ja muun opetuksen tukeen, uusittiin vuoden 2009 lopussa (opetusministeriön asetus 1777/2009). Asetus astui voimaan vuoden 2010 alusta.

Asetuksen myötä korvattavat tuntimäärät lisääntyivät ja valtionavustukseen oikeuttava aika piteni. Aiemmin korvausta oli voinut hakea neljä vuotta oppilaan maahantulosta, uuden asetuksen mukaan kuusi vuotta opetukseen osallistumisesta. Valtionavustus myönnetään aina jälkikäteen annetun opetuksen perusteella, joten uuden asetuksen kustannusvaikutukset realisoituvat vasta vuonna 2010 annetun opetuksen mukaisissa valtionavustuksissa, jotka maksetaan vuonna 2011.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Opetushallituksen kirjanpitoyksikön toiminnan tuotot olivat kertomusvuonna yhteensä 16,2 milj. euroa ja ne vähenivät 9,6 milj. euroa vuodesta 2009. Maksullisen toiminnan osuus tuotoista oli 11,1 milj. euroa eli 68,5 % ja laskua edelliseen vuoteen oli 31,9 %. Maksullisen palvelutoiminnan toiminnan tuottoja vähensi suurelta osin Opetusalan koulutuskeskuksen poistuminen kirjanpitoyksiköstä ja muun toiminnan tuottoja mm se, että vuonna 2009 opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Opetushallitukselle määrärahaa myös laskua vastaan, jota vuonna 2010 ei tapahtunut.

Toiminnan kulut olivat yhteensä 110,2 milj. euroa ja vähennystä vuoteen 2009 oli 3,8 milj. euroa. Vähennys toiminnan kulujen osalta johtui osittain myös Opetusalan koulutuskeskuksen poistumisesta kirjanpitoyksiköstä.

Rahoitustuotot ovat pääosin valtionavustusten takaisinperintäpäästösten perusteella perittyjä korkotuottoja.

Sisäiset kulut koostuvat pääosin valtion koulukodeille myönnetystä määrärahasta perusopetuksen järjestämiseen sekä Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMOLle myönnetystä määrärahasta peruskoulujen ja lukioiden kansainvälistämiseen. Koulukodeille myönnetty määräraha pieneni vuodesta 2009, koska vuonna 2010 määräraha oli nettoutettu koulukotien suoraan saamalla oppilaiden kotikuntakorvauksilla.

Satunnaiset kulut koostuivat vuonna 2009 pääosin Opetushallituksesta 1.1.2009 poistuneiden ammatillisten erityisoppilaitosten vastikkeetta luovutetun käyttöomaisuuden poistosta kirjanpidosta ja vastaava vuoden 2010 luku Opetusalan koulutuskeskuksen vastaavasta luovutuksesta.

Siirtotalouden tuotot kunnilta koostuu valtion oppilaitoksille maksetuista oppilaiden kotikuntakorvauksista, jotka vuonna 2010 maksettiin ensimmäisen kerran suoraan oppilaitoksille ja näin myös oppilaitosten määrärahat olivat ensimmäistä kertaa tältä osin nettoutettu (vrt. talousarvion toteutumalaskelma).

Opetushallitus myönsi valtionavustuksia vuonna 2010 69,3 milj. euroa ja vähennystä edelliseen vuoteen oli 6,4 milj. euroa. Muutoksen keskeisiä syitä olivat vähennykset seuraavissa valtioavustuserissä: ammattistartti ja laajennettu työssäoppiminen (-1,0 milj. euroa), työelämän palvelutoiminnan kehittämisavustukset (-4,8 milj. euroa), opetustoimen henkilöstökoulutus (-2,4 milj. euroa). Merkittävin kasvu (1,9 milj. euroa) oli ESR-hankkeisiin liittyvissä valtionavustuksissa. Valtionavustusten palautuksia oli vuonna 2010 0,8 milj. euroa, missä lisäystä vuoteen 2009 oli 0,4 milj. euroa. Lisäykseen vaikutti osaltaan tarkastustoimintaan lisätyt resurssit kuin myös se, että omaehtoiset avustusten palautukset lisääntyivät vuonna 2010.

1.6.4 Tase

Opetushallituksen kirjanpitoyksikön taseen loppusumma oli kertomusvuonna 10,5 miljoonaa euroa ja vähennystä edelliseen vuoteen oli n. 1,5 milj. euroa. Aineettomat oikeudet, n. 0,1 milj. euroa muodostuvat pääosin atk-ohjelmista. Aineelliset hyödykkeet muodostuvat n. 80 %:sti koneista, atk-laitteista ja toimistokalusteista.

Vaihto-omaisuus 1,7 milj. euroa muodostuu pääosin Opetushallituksen oppikirjoista ja muista koulutusmateriaalista, joista osa on maksullista ja osa maksutonta.

Lyhytaikaiset saamiset n. 3,0 milj. euroa muodostuvat pääosin maksullisen palvelutoiminnan laskutuksesta ja pienemmältä osin korkosaamisista ja kirjauksista, jotka on tehty maksuperusteisen juoksevan kirjanpidon muuntamisesta suoriteperusteiseksi.

Pitkäaikaiset saamiset loppuivat vuonna 2010, kun jo Kouluhallituksen ajoilta Opetushallitukselle periytyneet lainasaamiset kansakoulujen, peruskoulujen ja kirjastojen rakentamiseen myönnettyistä lainoista saatiin päätökseen.

Käteistä rahaa on virastossa varsin vähän yhteensä 3.526,29 euroa. Muut rahat ja pankkisaamiset koostuvat käteisen rahan lisäksi Svenska skolan för synskadade -nimisen oppilaitoksen rahastoiduista, testamentteilla saaduista varoista n. 2,4 milj. euroa. Rahaston arvo nousi edellisestä vuodesta 0,6 milj. euroa.

Rahastojen pääomaan on kirjattu em. rahastoidut varat. Vieraan pääoman suurin erä muodostuu siirtoveloista, joka sisältää koko kirjanpitoyksikön lomapalkkavelan 7,7 milj. euroa.

1.7 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Opetushallituksen johto vastaa siitä, että virastossa toteutetaan sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset menettelyt, jotka varmistavat viraston talouden ja toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden, viraston hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaamisen sekä viraston johtamisen ja ulkoisen ohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudesta ja toiminnasta.

Opetushallituksen sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan arviointi perustuu normaalin toiminnan seurannan lisäksi johdon ja päälliköiden tekemään itsearviointiin, joka toteutettiin valtioneuvoston controllerin suppean arviointikehikon mukaisella kyselyllä. Arvioinnissa on huomioitu myös henkilöstötyytyväisyyskyselyn tulokset, riskienhallinnan toimenpiteet sekä sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen havainnot.

Arvioiden perusteella Opetushallituksen sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta täyttää olennaisilta osin sille säädetyt vaatimukset. Toimintaprosessien kuvaamista jatketaan toiminnanohjauksen parantamiseksi. Arvioinnin perusteella kehittämiskohteiksi tunnistettiin tulostavoitteiden ja resurssien realistinen mitoitus, riskienhallinnan menettelyiden liittäminen osaksi normaalia toimintaa ja tietoturvallisuuden hallinta.

Kunkin valtion oppilaitoksien johto vastaa oman oppilaitoksensa osalta sisäisen valvonnan toimivuudesta ja on toteuttanut sisäisen valvonnan tilan arvioinnin valtioneuvoston controllerin suppean arviointikehikon mukaisesti. Oppilaitoskohtaiset sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausumat esitetään oppilaitosten tuloksellisuusraporteissa.

1.8 ARVIOINTIEN TULOKSET

Opetushallituksesta ei ole toimintavuonna tehty ulkoista arviointia.

1.9 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

Opetushallituksessa ei ole toimintavuonna havaittu valtion tai sen vastuulla oleviin varoihin liittyviä väärinkäytöksiä tai rikoksia.

2 TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

Kirjanpitoyksikön talousarvion toteutumalaskelma					
					sivu 1
Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2009	Talousarvio 2010 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2010	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	346 367,87	272 388,16	272 388,16	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	346 367,87	272 388,16	272 388,16	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	495 238,88	995 560,56	995 560,56	0,00	100
12.29.99. Opetusministeriön hallinnonalan muut tulot	381 930,07	904 876,83	904 876,83	0,00	100
12.32.99.06. Muut tulot	129,17	10 193,80	10 193,80	0,00	100
12.39.04. Menorästit ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset	103 584,20	80 489,93	80 489,93	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	9 595,44				
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	1 917,02	493,01	493,01	0,00	100
13.01.05. Korot muista lainoista	1 917,02	493,01	493,01	0,00	100
15. Lainat	38 305,78	4 931,46	4 931,46	0,00	100
15.01.04. Muiden lainojen lyhennykset	38 305,78	4 931,46	4 931,46	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	881 829,55	1 273 373,19	1 273 373,19	0,00	100

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2009	Talousarvio 2010 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2010 määrärahojen		Tilinpäätös 2010	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2010	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2010	Käyttö vuonna 2010 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala		246 305,06	26 231,40	220 073,66	246 305,06			241 400,00	21 326,34	220 073,66
24.01.29.3. Lähialueyhteistyön arvonlisämenot		4 905,06	4 905,06		4 905,06					
24.20.66. Lähialueyhteistyö (smr3)		241 400,00	21 326,34	220 073,66	241 400,00			241 400,00	21 326,34	220 073,66
29. Opetusministeriön hallinnonala	159 458 827,18	163 330 600,31	127 524 483,45	28 791 985,00	156 316 468,45	7 014 131,86	25 923 458,55	123 601 758,55	94 784 722,37	28 791 985,00
29.01.02. Opetushallituksen toimintamenot (smr2)	21 639 000,00	22 052 000,00	17 894 293,91	4 157 706,09	22 052 000,00		3 745 476,66	25 797 476,66	21 639 770,57	4 157 706,09
29.01.02.1. Toimintamenot (smr2)	20 259 000,00	20 043 000,00	17 262 394,12	2 780 605,88	20 043 000,00		2 671 759,64	22 714 759,64	19 934 153,76	2 780 605,88
29.01.02.2.1. Oppimateriaalin kehittäminen (smr2)	472 000,00	769 000,00	279 644,72	489 355,28	769 000,00		472 000,00	1 241 000,00	751 644,72	489 355,28
29.01.02.2.2. Ruotsinkielisen ja muun vähälukuisen oppimateriaalin tuotannon hintojen alentaminen (smr2)	650 000,00	950 000,00	62 255,07	887 744,93	950 000,00		601 717,02	1 551 717,02	663 972,09	887 744,93
29.01.02.2.3. Avustus saamenkielisen oppimateriaalin tuottamiseen (smr2)	258 000,00	290 000,00	290 000,00		290 000,00			290 000,00	290 000,00	
29.01.21. Kansainvälinen yhteistyö (smr2)	95 448,00	49 000,00	34 878,73	14 121,27	49 000,00		13 299,57	62 299,57	48 178,30	14 121,27
29.01.21.3. Muut kansainväliset hankkeet (smr2)	95 448,00	49 000,00	34 878,73	14 121,27	49 000,00		13 299,57	62 299,57	48 178,30	14 121,27
29.01.29. Opetusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot A	6 994 520,99	6 727 300,31	6 727 300,31		6 727 300,31					
29.01.88.2. Yhtiöittäminen ja omistusjärjestelyt	28 954,00									
29.10.01. Valtion yl.siv. koulutuksen toimintamenot (smr2)	55 792 000,00	46 860 000,00	39 139 907,91	7 720 092,09	46 860 000,00		4 734 459,50	51 594 459,50	43 874 367,41	7 720 092,09
29.10.01.1. Kielikoulut (smr2)	10 956 000,00	3 692 000,00	3 361 306,36	330 693,64	3 692 000,00		478 286,40	4 170 286,40	3 839 592,76	330 693,64
29.10.01.2. Valtion yleissivistävät erityiskoulut (smr2)	36 972 000,00	34 829 000,00	32 243 084,11	2 585 915,89	34 829 000,00		1 738 293,17	36 567 293,17	33 981 377,28	2 585 915,89
29.10.01.3. Koulukotien perusopetus (smr2)	2 730 000,00	1 642 000,00	1 637 789,23	4 210,77	1 642 000,00		42 333,29	1 684 333,29	1 680 122,52	4 210,77
29.10.01.4. EU:n Eurooppakoulut (smr2)	1 509 000,00	1 614 000,00	1 146 715,47	467 284,53	1 614 000,00		188 240,45	1 802 240,45	1 334 955,92	467 284,53

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2009	Talousarvio 2010 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2010 määrärahojen		Tilinpäätös 2010	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät			
			käyttö vuonna 2010	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2010	Käyttö vuonna 2010 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.10.30.13. Taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten harkinnanvaraiset valtionavustukset (EK) (enintään) A		136 000,00	126 000,00		126 000,00	10 000,00				
29.10.30.14. Rahoituslain 44 §:n 1 mom. mukaiset avustukset oppimisympäristöjen kehittämiseen ja monipuolistamiseen sekä oppilaitosten kansainvälistämiseen (EK) (enintään) A	16 992 950,00	6 300 000,00	6 291 826,87		6 291 826,87	8 173,13				
29.10.30.15.1. Kerhotoiminnan tukeminen (EK) (enintään) A		8 000 000,00	7 999 805,00		7 999 805,00	195,00				
29.10.30.15.3. Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksen ja tukitoimien vahvistaminen (EK) (enintään) A		15 000 000,00	15 000 000,00		15 000 000,00					
29.10.51. Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)	1 346 000,00	1 346 000,00	1 346 000,00		1 346 000,00					
29.10.51.1. Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)	721 000,00	721 000,00	721 000,00		721 000,00					
29.10.51.2. Suomi-koulujen toiminnan tukemiseen ja kotiperuskoulu/hemgrundskola-toimintaan (kiinteä määräraha)	625 000,00	625 000,00	625 000,00		625 000,00					
29.20.01. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (smr2)	8 425 000,00	8 329 000,00	5 411 068,55	2 917 931,45	8 329 000,00		2 475 656,01	10 804 656,01	7 886 724,56	2 917 931,45
29.20.20. Työpaikalla tapahtuva oppiminen (smr2)	2 300 000,00	2 320 000,00	753 584,09	1 566 415,91	2 320 000,00		956 853,98	3 276 853,98	1 710 438,07	1 566 415,91
29.20.21. Ammatillisen koulutuksen kehittäminen (smr2)	630 000,00	580 000,00	242 201,81	337 798,19	580 000,00		250 453,71	830 453,71	492 655,52	337 798,19
29.20.30. VO ja VA ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin A	10 426 600,00	9 400 000,00	9 391 627,60		9 391 627,60	8 372,40				
29.20.30.4.1. Rahoituslain mukaisiin avustuksiin A	1 835 000,00	3 659 000,00	3 658 982,75		3 658 982,75	17,25				

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2009	Talousarvio 2010 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2010 määrärahojen		Tilinpäätös 2010	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät			
			käyttö vuonna 2010	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2010	Käyttö vuonna 2010 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.20.30.4.2. Avustukset ammatillisen koulutuksen yhteisiin tehtäviin ja laatupalkintoihin sekä Örebron kuulovammaisten oppilaitokselle A	3 696 000,00	1 780 000,00	1 771 644,85		1 771 644,85	8 355,15				
29.20.30.5. Avustukset ammattistarttiin ja laajennettuun työssäoppimiseen A	3 934 600,00	3 000 000,00	3 000 000,00		3 000 000,00					
29.20.30.6. Avustukset oppimisympäristöjen kehittämiseen ja monipuolistamiseen A	961 000,00	961 000,00	961 000,00		961 000,00					
29.30.20. Opetustoimen henkilöstökoulutus ja eräät muut menot (smr2)	13 754 000,00	13 980 000,00	3 567 267,49	10 412 732,51	13 980 000,00		8 171 596,16	22 151 596,16	11 738 605,91	10 412 732,51
29.30.20.1.01. Yleissivistävään koulutukseen liittyvä henkilöstökoulutus (smr2)	4 200 000,00	4 200 000,00	428 533,35	3 771 466,65	4 200 000,00		2 849 299,71	7 049 299,71	3 277 833,06	3 771 466,65
29.30.20.1.02. Ammatilliseen koulutukseen liittyvä henkilöstökoulutus (smr2)	2 000 000,00	2 000 000,00	225 302,69	1 774 697,31	2 000 000,00		1 355 214,80	3 355 214,80	1 580 517,49	1 774 697,31
29.30.20.1.03. Aikuis-koulutukseen ja vapaa-seen sivistystyöhön liittyvät henkilöstökoulutus (smr2)	1 150 000,00	1 150 000,00	272 771,15	877 228,85	1 150 000,00		565 214,45	1 715 214,45	837 985,60	877 228,85
29.30.20.1.05. Koko opetustoimen henkilöstöä koskeva täydennyskoulutus (smr2)		3 050 000,00	1 275 965,47	1 774 034,53	3 050 000,00			3 050 000,00	1 275 965,47	1 774 034,53
29.30.20.1.07. Opetustoimen henkilöstökoulutuksen neuvottelukunnan kustannukset (smr2)		120 000,00	91 843,43	28 156,57	120 000,00			120 000,00	91 843,43	28 156,57
29.30.20.1.09. Koko opetustoimen henkilöstöä koskeva täydennyskoulutus (ml. Opettaja-TV) (smr2)	3 050 000,00						1 402 771,46	1 402 771,46	1 402 771,46	
29.30.20.1.10. Opetushallituksen käytettäväksi henkilöstön Osaava-ohjelmaan (smr2)	300 000,00	380 000,00	188 695,00	191 305,00	380 000,00		256,56	380 256,56	188 695,00	191 305,00

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2009	Talousarvio 2010 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2010 määrärahojen		Tilinpäätös 2010	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät			
			käyttö vuonna 2010	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2010	Käyttö vuonna 2010 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.30.20.1.12. Opetustoimen henkilöstökoulutuksen neuvottelukunnan kustannukset (smr2)	98 000,00						12 699,82	12 699,82	12 699,82	
29.30.20.2.1. Ammattitutkintojen kehittäminen ja toimeenpano (smr2)	1 682 000,00	1 682 000,00	201 755,21	1 480 244,79	1 682 000,00		1 425 257,39	3 107 257,39	1 627 012,60	1 480 244,79
29.30.20.2.2. Kielitutkintojen kehittäminen ja toimeenpano (smr2)	235 000,00	295 000,00	295 000,00		295 000,00		4 867,39	299 867,39	299 866,21	
29.30.20.2.3. Virallisten kääntäjien tutkintojärjestelmän kehittäminen (smr2)	103 000,00	103 000,00	30 368,40	72 631,60	103 000,00		103 000,00	206 000,00	133 368,40	72 631,60
29.30.20.2.4. Näyttötutkintojen sähköisen palautejärjestelmän (AIPAL) ylläpitäminen ja kehittäminen (smr2)	150 000,00	150 000,00	14 779,64	135 220,36	150 000,00		50 396,54	200 396,54	65 176,18	135 220,36
29.30.20.3.1. Opetushallituksen käytettäväksi (smr2)	450 000,00	350 000,00	42 642,97	307 357,03	350 000,00		395 891,82	745 891,82	438 534,79	307 357,03
29.30.20.3.3. Suomessa asuvien ulkomaalaisten opetus (smr2)		500 000,00	499 610,18	389,82	500 000,00			500 000,00	499 610,18	389,82
29.30.20.3.7. Suomessa asuvien ulkomaalaisten opetus (smr2)	336 000,00						6 726,22	6 726,22	6 726,22	
29.30.21. Aikuiskoulutuksen kehittäminen (smr2)	652 000,00	280 000,00		280 000,00	280 000,00		485 103,91	765 103,91	483 171,82	280 000,00
29.30.21.1. Yliopistojen aikuiskoulutuksen kehittäminen sekä pitkäkestoisen täydennyskoulutuksen tuotekehitystyö (smr2)	200 000,00						200 000,00	200 000,00	198 067,91	
29.30.21.3. Muu aikuiskoulutuksen kehittäminen (smr2)	352 000,00						185 103,91	185 103,91	185 103,91	
29.30.21.4. Maahanmuuttajien kielikoulutuksen kehittäminen (smr2)	100 000,00						100 000,00	100 000,00	100 000,00	
29.30.21.5. Aikuisopiskelun tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden kehittäminen (smr2)		280 000,00		280 000,00	280 000,00			280 000,00		280 000,00
29.30.30. Valtionosuus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin A	4 014 873,00	4 243 000,00	4 194 200,00		4 194 200,00	48 800,00				
29.30.30.2.1.1. Kansalaisopistot A		320 000,00	320 000,00		320 000,00					

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2009	Talousarvio 2010 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2010 määrärahojen		Tilinpäätös 2010	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät			
			käyttö vuonna 2010	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2010	Käyttö vuonna 2010 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.30.30.2.1.2. Kansanopistot A		250 000,00	250 000,00		250 000,00					
29.30.30.2.1.4. Kesäyliopistot A		100 000,00	100 000,00		100 000,00					
29.30.30.2.2.1. Kansalaisopistot A	380 000,00									
29.30.30.2.2.2. Kansanopistot A	420 000,00									
29.30.30.2.2.3. Opintokeskukset	123 000,00									
29.30.30.2.2.4. Kesäyliopistot A	200 000,00									
29.30.30.2.3.1. Kansalaisopistot A	1 417 873,00	1 480 000,00	1 480 000,00		1 480 000,00					
29.30.30.2.3.2. Kansanopistot A	1 238 000,00	1 800 000,00	1 751 200,00		1 751 200,00	48 800,00				
29.30.30.2.3.3. Opintokeskukset A	150 000,00	173 000,00	173 000,00		173 000,00					
29.30.30.2.3.4. Kesäyliopistot A	86 000,00	120 000,00	120 000,00		120 000,00					
29.30.31. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen A	6 264 058,50	1 600 000,00	1 540 232,00		1 540 232,00	59 768,00				
29.30.31.1.2. Valtionavustus ilman valmistavaa koulutusta järjestettäviin näyttötutkintoihin A	46 058,50	50 000,00	5 232,00		5 232,00	44 768,00				
29.30.31.2.2. Koulutuksen laadun kehittäminen A	5 868 000,00	1 035 000,00	1 035 000,00		1 035 000,00					
29.30.31.2.3. Näyttötutkintojen koe- ja materiaali- ja palvelut A	350 000,00	500 000,00	500 000,00		500 000,00					
29.30.31.2.4. Loppusuoritukset ja oikaisut A		15 000,00				15 000,00				
29.40.20. Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot (smr3)	450 000,00	550 000,00	430 667,84	119 332,16	550 000,00		189 005,20	739 005,20	619 673,04	119 332,16
29.40.21. Ammattikorkeakoulujen kehittäminen (smr2)	110 000,00						110 000,00	110 000,00	110 000,00	
29.50.20.1. Yliopistolaitoksen yhteiset menot, tutkimus-, kehittämis- ja julkaisu- toiminta (smr3)	650 000,00						2 791,29	2 791,29	2 791,29	
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 158 073,69	5 195 693,17	5 195 693,17		5 195 693,17					
32.30.51.2.1. Palkkaukset (kiinteä)	314 878,73	273 570,56	273 570,56		273 570,56					

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2009	Talousarvio 2010 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2010 määrärahojen		Tilinpäätös 2010	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät				
			käyttö vuonna 2010	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2010	Käyttö vuonna 2010 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
32.50.64. EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ohjelmakaudella 2007-2013 A											
	1 780 387,52	4 922 122,61	4 922 122,61		4 922 122,61						
32.50.64.2.1 ERS pl. Kainuu; tukikelpoisuus-tarkastetut käytöt A		4 922 122,61	4 922 122,61		4 922 122,61						
32.50.64.2.3. Muut ESR-hallinnonalat A	934 392,52										
32.50.64.7.2. OPM:n hallinnonala A	845 995,00										
32.50.65.2.3. Muut ESR-hallinnonalat A	1 062 807,44										
Määrärahatilit yhteensä	162 616 900,87	168 772 598,54	132 746 408,02	29 012 058,66	161 758 466,68	7 014 131,86	25 923 458,55	123 843 158,55	94 806 048,71	29 012 058,66	

Opetushallituksen talousarvion toteumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

osa 2

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2010 valtuudet						Talousarvio- menot 2010	Määräraha- tarve 2011	Määräraha- tarve 2012	Määräraha- tarve 2013	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa 2011 TA:ssa						
29.10.01 Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot MUU	0	190	0	190	0	190	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet	0	190	0	190	0	190	0	0	0	0	0		0
29.10.01 Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot MUU	0	50	0	50	0	50	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet	0	50	0	50	0	50	0	0	0	0	0		0
29.20.01 Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot MUU	0	170	0	170	0	170	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet	0	170	0	170	0	170	0	0	0	0	0	0	0
29.20.01 Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot MUU	0	110	0	110	110	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet	0	110	0	110	110	0	0	0	0	0	0		0
32.50.64 EU:n rakennerahastojen rahoitusosuus ohjelmakaudella 2007-2013	14 655	7 959	7 514	15 473	8 409	7 064	0	4 922	10 577	5 000	556	0	16 133
Aikaisempien vuosien valtuudet	14 655	0	0	0	0	0	0	4 070	8 577	0	0	0	8 577
Vuonna 2010 käytettävissä olleet valtuudet	0	7 959	7 514	15 473	8 409	7 064	0	852	2 000	5 000	556	0	7 556
Yhteensä	14 655	8 479	7 514	15 993	8 519	7 474	0	4 922	10 577	5 000	556	0	16 133

3 TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2010- 31.12.2010		1.1.2009- 31.12.2009	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	11 064 190,42		16 335 549,79	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	88 474,93		74 043,35	
Muut toiminnan tuotot	<u>5 071 351,66</u>	16 224 017,01	<u>9 424 149,28</u>	25 833 742,42
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	4 336 269,47		5 883 184,20	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	80,60		-811,24	
Henkilöstökulut	63 267 915,11		64 621 158,81	
Vuokrat	13 664 353,54		12 242 947,14	
Palvelujen ostot	20 435 158,09		21 399 456,74	
Muut kulut	3 339 459,37		3 840 368,06	
Valmisteverastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	129 686,86		-535 222,94	
Poistot	1 562 635,69		2 211 738,74	
Sisäiset kulut	<u>3 490 237,51</u>	<u>110 225 796,24</u>	<u>4 322 617,15</u>	<u>113 985 436,66</u>
JÄÄMÄ I		-94 001 779,23		-88 151 694,24
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	35 871,60		1 098,21	
Rahoituskulut	<u>4 040,46</u>	31 831,14	<u>6 111,66</u>	-5 013,45
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	68 816,75		7 400,44	
Satunnaiset kulut	<u>18 502,88</u>	50 313,87	<u>1 472 617,82</u>	-1 465 217,38
JÄÄMÄ II		-93 919 634,22		-89 621 925,07
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Kunnilta	10 323 342,00	10 323 342,00	0,00	0,00
Kulut				
Kunnille	38 431 624,51		47 888 412,49	
Kuntayhtymille	11 101 931,60		13 012 473,08	
Elinkeinoelämälle	4 566 502,97		2 071 559,00	
Voittoa tavoitt.yhteisöille	15 204 807,21		12 737 322,28	
Kulujen palautukset	<u>-821 280,16</u>	<u>68 483 586,13</u>	<u>-358 287,30</u>	<u>75 351 479,55</u>
JÄÄMÄ III		-152 079 878,35		-164 973 404,62
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	297 996,28		389 073,16	
Suoritetut arvonlisäverot	6 796 114,97		7 049 268,34	
Verot ja veronluonteiset maksut	<u>-6 498 118,69</u>	<u>-6 498 118,69</u>	<u>-6 660 195,18</u>	<u>-6 660 195,18</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-158 577 997,04</u>		<u>-171 633 599,80</u>

4 TASE

	31.12.2010		31.12.2009	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	110 953,03		204 677,45	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>0,00</u>	110 953,03	<u>0,00</u>	204 677,45
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennukset	339 992,80		354 205,02	
Rakennelmat	27 025,58		27 995,57	
Koneet ja laitteet	2 375 342,82		3 360 391,66	
Kalusteet	333 304,91		503 956,33	
Muut aineelliset hyödykkeet	34 470,60		18 310,44	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>487 328,55</u>	3 597 465,26	<u>137 718,67</u>	4 402 577,69
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ				
		3 708 418,29		4 607 255,14
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Valmiit tuotteet/Tavarat	<u>1 668 390,26</u>	1 668 390,26	<u>1 798 157,72</u>	1 798 157,72
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	<u>0,00</u>	0,00	<u>4 931,46</u>	4 931,46
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	1 744 517,71		2 476 748,97	
Siirtosaamiset	815 048,48		698 891,49	
Muut lyhytaikaiset saamiset	189 970,68		595 060,13	
Ennakkomaksut	<u>0,00</u>	2 749 536,87	<u>11 792,18</u>	3 782 492,77
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	3 526,29		1 066,90	
Muut rahat ja pankkisaamiset	<u>2 365 296,80</u>	2 368 823,09	<u>1 831 026,61</u>	1 832 093,51
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ				
		6 786 750,22		7 417 675,46
VASTAAVAA YHTEENSÄ				
	<u>10 495 168,51</u>		<u>12 024 930,60</u>	

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

VALTION PÄÄOMA

Valtion pääoma 1.1.1998	8 105 962,85		8 105 962,85	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-16 592 799,45		-13 451 150,77	
Pääoman siirrot	158 638 980,29		168 491 951,12	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-158 577 997,04</u>	-8 425 853,35	<u>-171 633 599,80</u>	-8 486 836,60

RAHASTOJEN PÄÄOMAT

Muut valtion rahastot ja lahjoitetut varat	<u>2 365 296,80</u>	2 365 296,80	<u>1 831 026,61</u>	1 831 026,61
--	---------------------	--------------	---------------------	--------------

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

		-6 060 556,55		-6 655 809,99
--	--	---------------	--	---------------

VIERAS PÄÄOMA

LYHYTAIKAINEN

Saadut ennakot	0,00		0,00	
Ostovelat	5 650 187,99		7 582 941,08	
Kirjanpitoyksikköjen väliset tilitykset	1 275 747,50		1 361 728,71	
Edelleen tilitettävät erät	1 388 724,41		1 397 683,72	
Siirtovelat	7 776 067,16		7 682 792,84	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>464 998,00</u>	<u>16 555 725,06</u>	<u>655 594,24</u>	<u>18 680 740,59</u>

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

		16 555 725,06		18 680 740,59
--	--	---------------	--	---------------

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

		<u>10 495 168,51</u>		<u>12 024 930,60</u>
--	--	----------------------	--	----------------------

5 LIITETIEDOT

Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta.

Vuosi 2010 oli tulossopimuskauden 2009–2011 keskimäinen vuosi eikä budjetoinnissa tapahtunut muutoksia. Määrärahojen käyttö sekä toimintamenojen että valtionavustusten myönnössä on jatkunut edellisen vuoden kaltaisena.

Opetushallituksella ei ole ollut ulkomaanrahan määräisiä saamisia eikä velkoja.

Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin aiemminkin.

Aikaisempiin vuosiin kohdistuvia virheiden korjauksia ei ole tehty.

1.1.2010 lukien Opetusalan koulutuskeskus OPEKO siirtyi pois Opetushallituksen kirjanpitoyksiköstä ja jatkoi toimintaansa osakeyhtiönä.

Toimintakertomuksen kohdassa Tilinpäätösanalyysi on yksityiskohtainen selvitys tilivuodesta

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2009	Talousarvio 2010 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2010	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %					
Kirjanpitoyksiköllä ei ole nettobudjetoituja tulomomenteja										
Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2009	Talousarvio 2010 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2010 määrärahojen		Tilinpäätös 2010	Vertailu Tal.arvio - Tilinpäät.	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2010	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2010	Käyttö vuonna 2010 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.01.02.	Bruttomenot	29 862 457,26	28 852 000,00	25 284 513,45	29 442 219,54				29 029 990,11	
	Bruttotulot	8 223 457,26	6 800 000,00	7 390 219,54	7 390 219,54				7 390 219,54	
Opetushallituksen toimintamenot (smr2)	Nettomenot	21 639 000,00	22 052 000,00	17 894 293,91	4 157 706,09	22 052 000,00	3 745 476,66	25 797 476,66	21 639 770,57	4 157 706,09
29.01.29.	Bruttomenot		*	6 774 535,47						
	Bruttotulot		*	47 235,16	6 774 535,47					
Opetusministeriön hallin- nonalan arvonlisämenot	Nettomenot	6 994 520,99	*	6 727 300,31	6 727 300,31					
29.10.01.	Bruttomenot	62 779 866,61	62 593 000	56 472 213,96	64 192 306,05				61 206 673,46	
	Bruttotulot	6 987 866,61	15 733 000	17 332 306,05	17 332 306,05				17 332 306,05	
Valtion yleissivistävän koulu- tuksen toimintamenot (smr2)	Nettomenot	55 792 000,00	46 860 000,00	39 139 907,91	7 720 092,09	46 860 000,00	4 734 459,50	51 594 459,50	43 874 367,41	7 720 092,09
29.20.01.	Bruttomenot	9 839 019,64	9 829 000	6 676 519,64	9 594 451,09				9 152 175,65	
	Bruttotulot	1 414 019,64	1 500 000	1 265 451,09	1 265 451,09				1 265 451,09	
Valtion ammatillisen koulutuk- sen toimintamenot (smr2)	Nettomenot	8 425 000,00	8 329 000,00	5 411 068,55	2 917 931,45	8 329 000,00	2 475 656,01	10 804 656,01	7 886 724,56	2 917 931,45
29.30.20.	Bruttomenot	5 157 272,70							0,00	
	Bruttotulot	4 857 272,70							0,00	
Opetustoimen henkilöstökou- lutus ja eräät muut menot (smr2)	Nettomenot	300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	256,56	256,56	0,00	0,00

Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Kirjanpitoyksiköllä ei ole kertomusvuonna ollut arviomäärärahojen ylityksiä.

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
29. Opetusministeriön hallinnonala		25 051,18
2009		25 051,18
29.10.20. Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen	22 861,35	
29.30.20.1.10. Opetusalan koulutuskeskuksen toiminnan tukirahoitus	256,56	
29.30.20.2.2 Kielitutkintojen kehittäminen ja toimeenpano	1,18	
29.30.21.1 Yliopistojen aikuiskoulutuksen kehittäminen sekä pitkäkestoi- sen täydennys- koulutuksen tuotekehitystyö	1 932,09	
Pääluokat yhteensä		25 051,18
2009		25 051,18

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2 010	2 009
Henkilöstökulut	51 595 826,01	52 052 175,16
Palkat ja palkkiot	51 471 610,95	52 117 378,96
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	124 215,06	-65 203,80
Henkilösivukulut	11 672 089,10	12 568 983,65
Eläkekulut	10 254 841,08	10 650 334,92
Muut henkilösivukulut	1 417 248,02	1 918 648,73
Yhteensä	63 267 915,11	64 621 158,81
Johdon palkat ja palkkiot	2 852 800,92	
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	131 024,21	109 948,50
Johto	3 409,66	
Muu henkilöstö	127 614,55	
Johdon palkkoja ja palkkioita ei ole esitetty vuonna 2009		

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
Käyttöomaisuus				
Aineettomat hyödykkeet				
1120 Ostetut atk-ohjelmistot	tasapoisto	4	25	0 %
1121 Patenttioikeudet *)	tasapoisto	10	10	0 %
1122 Tekijänoikeudet *)	tasapoisto	10	10	0 %
1123 Liittymismaksut	tasapoisto	10	10	0 %
1129 Muut aineettomat oikeudet	tasapoisto	10	10	0 %
1140 Itsevalmistetut ja teetetut atk-ohjelmat	tasapoisto	4	25	0 %
1149 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	4	25	0 %
Aineelliset hyödykkeet				
1220 Asuinrakennukset	tasapoisto	30	3,3	0 %
1223 Varastorakennukset	tasapoisto	30	3,3	0 %
1227 Koulurakennukset	tasapoisto	30	3,3	0 %
1229 Muut rakennukset	tasapoisto	30	3,3	0 %
1230 Rakennelmat	tasapoisto	20	5	0 %
1250 Autot ja muut maajetävälineet	tasapoisto	5	20	0 %
1251 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet	tasapoisto	30	3,3	0 %
1253 Raskaat työkoneet	tasapoisto	15	6,7	0 %
1254 Kevyet työkoneet	tasapoisto	5	20	0 %
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	tasapoisto	4	25	0 %
1256 Toimistokoneet ja -laitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	tasapoisto	6	16,7	0 %
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1259 Laboratoriolaitteet ja -kalusteet	tasapoisto	5	20	0 %
1260 Muut tutkimuslaitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1269 Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0 %
12691 Simulaattori - helikopteri	tasapoisto	15	6,7	0 %
12693 Simulaattori - laiva	tasapoisto	10	10	0 %
1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	tasapoisto	5	20	0 %
1279 Muut kalusteet	tasapoisto	5	20	0 %

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta (= oletusarvoina kalusto-ohjelmassa).

*) patentti- ja tekijänoikeuksien osalta poistoaikaa ei saa mitoitaa pidemmäksi kuin tekijänoikeuden tai patentin voimassaoloaika on

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet					128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	122 Rakennukset	123 Rakennelmat	124 Muut rakenteet	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet			
Hankintameno 1.1.2010	1 841 736,00	78 827,70	1 107 105,21	29 100,00	266,75	16 497 435,98	2 917 007,58	6 782,68	137 718,67	22 615 980,57
Lisäykset	9 480,00	0,00	0,00	0,00	0,00	220 058,90	0,00	27 687,92	349 609,88	606 836,70
Vähennykset	-39 420,11	-8 682,69	0,00	0,00	0,00	-786 689,85	-143 831,80	0,00	0,00	-978 624,45
Hankintameno 31.12.2010	1 811 795,89	70 145,01	1 107 105,21	29 100,00	266,75	15 930 805,03	2 773 175,78	34 470,60	487 328,55	22 244 192,82
Kertyneet poistot 1.1.2010	-1 671 241,08	-78 827,70	-752 900,19	-1 104,43	-266,75	-13 154 849,02	-2 428 929,54	0,00	0,00	-18 088 118,71
Vähennysten kertyneet poistot	39 420,11	8 682,69	0,00	0,00	0,00	782 536,31	142 210,69	0,00	0,00	972 849,80
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-69 021,89	0,00	-14 212,22	-969,99	0,00	-1 183 149,50	-153 152,02	0,00	0,00	-1 420 505,62
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2010	-1 700 842,86	-70 145,01	-767 112,41	-2 074,42	-266,75	-13 555 462,21	-2 439 870,87	0,00	0,00	-18 535 774,53
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	110 953,03	0,00	339 992,80	27 025,58	0,00	2 375 342,82	333 304,91	34 470,60	487 328,55	3 708 418,29

Liitteessä on mukana kaikki käyttöomaisuushyödykkeet, joiden taloudellinen pitoaika ei tilikauden alussa ollut vielä loppunut, vaikka niiden hankintameno olisi jo kokonaan poistettu.

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	31.12.2010	31.12.2009	Muutos 2010-2009
Korot euromääräisistä saamisista	35 871,60	1 098,21	34 773,39
Rahoitustuotot yhteensä	35 871,60	1 098,21	34 773,39
Rahoituskulut	31.12.2010	31.12.2009	Muutos 2010-2009
Korot euromääräisistä veloista	2 910,59	3 312,14	-401,55
Kurssi- ja emissiotappiot	0,00	2 254,09	-2 254,09
Muut rahoituskulut	1 129,87	545,43	584,44
Rahoituskulut yhteensä	4 040,46	6 111,66	-2071,20
Netto	31 831,14	-5 013,45	36844,59

Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Lainananto lainansaaja- sektoreittain	Lainapääoma	Lisäys	Vähennys	Lainapääoma	Pääomamuutos
€	31.12.2010	2010	2010	31.12.2009	2010-2009
Julkisyhteisöt	0,00	0,00	4 931,46	4 931,46	-4 931,46
Paikallishallinto	0,00	0,00	4 931,46	4 931,46	-4 931,46
Yhteensä	0,00	0,00	4 931,46	4 931,46	-4 931,46

Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Kirjanpitoyksiköllä ei ole tässä liitteessä esitettäviä tietoja.

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2010	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	2 368 823,09	0,00	0,00	2 368 823,09
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	2 368 823,09	0,00	0,00	2 368 823,09

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset

milj. € tai sanallinen selitys	31.12.2010	31.12.2009	Muutos 2010-2009
Muut vastuut			
Vuokrasopimukset *	54 540 098	58 613 007	-4 072 909
*Kirjanpitoyksiköllä on lisäksi toistaiseksi voimassa olevia vuokrasopimuksia, jotka todennäköisesti ovat voimassa ainakin 15 vuotta ja on siten arvoltaan vähintään 5 milj. euroa			
Merkittävät monivuotiset taloudelliset sopimusvastuut			
Vuokrasopimukset			
Vuosittaiset talousarviomenot yhteensä, arvio			
- Kestoajaltaan pidemmät kuin 4 vuoden sopimukset yhteensä			10 044 876
Määräraikaiset sopimukset			5 881 294
Toistaiseksi voimassa olevat sopimukset			4 163 582

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rahaston nimi	Varat 31.12.2010	Varat 31.12.2009	Käyttötarkoitus
Allmänna donationsfonden vid Svenska skolan för synskadade	2 365 296,80	1 831 026,61	Svenska skolan för synskadade (mp 612) Testamenttien tahdon mukaisesti oppilaiden hyvinvointiin, vapaa-aikatoiminnan järjestämiseen yms
Yhteensä	2 365 296,80	1 831 026,61	

Liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Nimi	Taseen loppusumma tai varojen määrä 31.12.2010	Organisaation toiminta-alue tai varojen käyttötarkoitus
Rahastot		
Heta Lintumäen rahasto	34 417,90	Haukkarannan koulun (mp608) oppilaiden opintomatkat, retket yms
Hilja Iivanaisen rahasto	50 416,11	Haukkarannan koulun (mp608) oppilaiden kasvatus ja kuntoutus
Yhteensä	84 834,01	

Liite 15:Velan muutokset

Kirjanpitoyksiköllä ei ole kertomusvuonna aikana ollut velan muutoksia.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Kirjanpitoyksiköllä ei ole tässä liitteessä esitettäviä velkoja.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot

Kirjanpitoyksiköllä ei ole tässä liitteessä esitettäviä muita tietoja.

Liite 18: Henkilöstöä koskevat tunnusluvut

OPETUSHALLITUS		2006	2007	2008	2009	2010
Henkilöstömäärä vuoden lopussa	henkilöä	352	334	313	291	291
Henkilötyövuodet keskimäärin	htv	345	333	306	287	280
Henkilöstöryhmäjakauma						
johto	%	1,4	1,5	1,6	2,4	2,4
esimiehet	%	5,7	6,6	6,7	6,2	6,2
asiantuntijat	%	64,8	66,5	68,1	67,0	73,2
muu henkilöstö	%	28,1	25,4	23,6	24,4	18,2
Sukupuolijakauma						
miehet	%	25,6	25,4	26,8	27,1	25,8
naiset	%	74,4	74,6	73,2	72,9	74,2
Vakinaiset henkilöstöstä	%			90,7	92,8	91,1
miehiä vakinaisista	%			25,4	25,9	24,5
naisia vakinaisista	%			74,6	74,1	75,5
Määräaikaiset (ei taustavirkaa Oph:ssa)	%	21,6	18,3	9,3	7,2	8,9
miehiä määräaikaisista	%			41,4	42,9	38,5
naisia määräaikaisista	%			58,6	57,1	61,5
määräaikaisia asiantuntijoista	%	24,1	19,4	8,9	5,6	7,5
Kokoaikaiset henkilöstöstä	%			94,6	94,5	93,8
miehiä kokoaikaisista	%			27,0	26,9	26,0
naisia kokoaikaisista	%			73,0	73,1	74,0
Osa-aikaiset henkilöstöstä	%			5,4	5,5	6,2
miehiä osa-aikaisista	%			23,5	31,3	22,2
naisia osa-aikaisista	%			76,5	68,8	77,8
Henkilöstön keski-ikä vuoden lopussa	vuotta	48,9	49,4	51,1	51,2	51,0
45- ja yli 45-vuotiaiden osuus henkilöstöstä	%	67,8	70,4	75,1	77,7	75,6
Koulutustasoindeksi	(1-8)	6,0	6,1		6,1	6,1
Tehty vuosityöaika	pv/htv	201,1	193,3	205,5	195,2	194,8
Tehdyn työajan osuus kokonaistyöajasta	%	80,1	77,3	80,9	77,5	76,7
Työvoimakustannukset yhteensä	1000 €	16 397	16 782	17 084	16 552	16 904
Palkkasumma	1000 €	13 033	13 200	13 559	13 133	13 608
Välilliset palkat	1000 €	3 114	3 619	3 245	3 377	3 763
Sosiaaliturvamaksut	1000 €	2 945	3 153	3 156	3 038	2 839
Muut välilliset työvoimakustannukset	1000 €	419	429	370	380	458
Välilliset työvoimakustannukset	1000 €	6 478	7 201	6 769	6 796	7 060
Välill. työvoimakust./ Tehdyn työajan palkat	%	65,3	75,2	65,6	69,7	71,7
Työtyytyväisyysindeksi	(1-5)		3,1	3,2	3,2	3,3
Sairauspoissaolot	tap./htv	2,2	2,3	2,6	2,5	2,9
	työpvp/htv	9,0	11,0	9,1	10,1	10,1
Vaihtuvuus						
Poistuma yhteensä (ed. v:n lopun henk.)	%	8,8	13,6	15,6	14,1	9,3
Luonnollinen poistuma	%	2,8	5,7	5,7	10,9	4,5
Muu poistuma	%	5,9	8,0	9,9	3,2	4,8
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirt.	%	0,0	0,9	0,3	0,3	0,7
Rekrytoinnit / vakinaisiksi	henkilöä	82/4	114/19	59/3	62/20	85/14
Henkilöstön keskim. palvelusaika	vuotta	13,0	13,6	15,1	15,0	14,5
Virkistys ja liikunnan tukeminen	€/htv	84	142	102	212	482
Työterveyspalvelut						
Kustannukset (brutto, sis. terv.tark.)	€/htv	488	568	571	710	591
Henkilöstökoulutus						
työpäivää/henkilötyövuosi	työpvp/htv	4,4	3,5	1,5	1,0	2,0
koul.kustannukset (sis. palkat)	€/htv	1 141	821	694	496	740
Henkilötyövuoden hinta	€	47 528	50 337	55 757	57 772	60 395
Keskimääräinen kuukausipalkka	€	3 148	3 299	3 688	3 820	3 591

VALTION OPPILAITOKSET		Yleissivistävät						Helsingin eurooppa-								
		erityiskoulut			Kielikoulut			lainen koulu			Meriturva ja Sakk			Kaikki yhteensä		
		2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Henkilöstömäärä vuoden lopussa	henk.	761	755	735	168	170	170	27	34	59	115	127	112	1071	1086	1076
Henkilötyövuodet keskimäärin	htv	686,8	680,7	670,6	153,7	154,2	158,8	7,6	12,2	21,6	85,0	84,0	83,8	933,1	931,1	934,8
- toimintamenoista palkatut		641,0	612,1	603,5	153,4	154,2	156,8	7,6	12,2	21,6	84,0	80,0	75,8	886,0	858,5	857,7
- kuntien maksamat		45,8	60,7	58,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	45,8	60,7	58,8
- muut			7,9	8,4	0,3	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	1,0	4,0	8,0	1,3	11,9	17,0
Määräraikaiset	henk.	203	184	189	55	50	50	22	25	38	49	64	52	329	323	329
opettajista määräaikaista	henk.	27	27	26	46	40	42	22	25	36	14	19	24	109	111	128
Vakinainen henkilöstö	henk.	565	573	545	113	119	125	3	12	21	66	63	60	747	767	751
Johto	henk.	27	29	34	6	8	7	1	1	2	7	7	5	41	45	48
Opettajat	henk.	127	128	130	70	75	78	0	6	13	21	22	19	218	231	240
Muu henkilöstö	henk.	411	416	381	37	39	40	4	5	6	38	34	36	490	494	463
Suykupuolijakauma																
Naiset	%	82 %	81 %	81 %	84 %	81 %	83 %	67 %	67 %	68 %	52 %	33 %	44 %	71 %	69 %	66 %
Miehet	%	18 %	19 %	19 %	16 %	19 %	17 %	33 %	33 %	32 %	49 %	67 %	56 %	29 %	32 %	31 %
Kokoaikaiset	henk	653	641	625	131	145	145	9	16	24	103	98	92	896	900	886
Osa-aikaiset	henk	108	115	103	37	29	25	18	18	35	74	97	96	237	259	259
Henkilöstön keski-ikä vuoden lopussa	vuotta	46	46	46	45	46	46	39	37	36	68	45	45	198	174	173
45- ja yli vuotiaiden osuus henkilöstöstä	%	53	60	56	53	54	52	41	32	22	74	33	51	221	179	181
Henkilöstön keskim. palvelusaika	vuotta	11	11	12	20	19	12	0,40	1	1	11	7	8	42	39	33
Henkilöstökoulutus																
työpäivää/ henkilötyövuosi	työpv/htv	4,1	4,7	4,1	1,1	0,9	1,2	0,0	0,0	0,9	1,4	1,8	4,1	7	7	10
koulutuskustannukset (sis.palkat)	€/htv	626	687	795	259	250	365	0	0	677	247	680	581	1132	1617	2418
Työterveyshuolto														0		
käyttäjää, prosenttia koko henkilöstöstä	%	89	89	91	90	71	87	11	47	41	97	95	94	287	302	313
kustannukset (brutto)	€/htv	558	646	679	531	489	527	374	276	224	482,0	517,0	537,0	1945	1928	1967
Virkistystoiminta	€/htv	60	110	113	96	124	64	0	138	59	234	274	256	390	646	492
Tehty kokonaisuityöaika (vuosityöaika)	pv/htv	213	208	206	247	206	247				213	205	230	673	619	683
Tehdyn työajan osuus kokonaisuityöajasta	%	80	81	172	86	73	73				84	86	80	250	240	325
Työvoimakustannukset yhteensä:	tuhat €	28 920	29 889	30 134	7 888	8 075	8 190	339	787	1 500	2 896	3 820	4 106	40 043	42 571	43 930
Palkkasumma	tuhat €	22 640	23 416	23 755	6309	6450	6719,0	281	632	1 172	2 316	3 123	3 444	31 546	33 621	35 090
Välilliset palkat	tuhat €	4 500	4 667	5 047	893	1 148	1312,0	4	34	89	542	570	719	5 939	6 419	7 167
Sosiaaliturva	tuhat €	5 647	5 692	5 611	1 460	1 492	1396,0	54	149	256	518	603	556	7 679	7 936	7 819
Muut välilliset työvoimakustannukset	tuhat €	633	781	768	119	133	75	4	6	72	62	94	106	818	1 014	1 021
Henkilötyövuoden hinta	€	42 108	43 909	44 936	51 321	52 367	51 574	44 605	64 508	69 444	34 071	45 476	48 998	43 026	51 565	53 738
Keskimääräinen kuukausipalkka	€	2 747	2 867	2 952	3 421	3 486	3 526	3 081	4 317	4 522	2 271	3 098	3 425	2 817	3 009	3 128

Liite 19: Vuonna 2010 maksetut valtionavustukset talousarviotileittäin

Talousarviotili				1 000 €
29010223	AVUSTUS SAAMENKIELISEN OPPIMATERIAALIN TUOTTAMISEEN			290
409291020	YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN	461039	Monikulttuurisuustaidot koulu yhteisössä	600
409291020	YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN	461053	Esi- ja perusopetuksen oppilashuolto	199
291020	YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN	463013	Romanikielinen kielipesä	28
291020	YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN	469425	Romanien koulutus ja sen kehittäminen	5
409291020	YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN	469425	Romanien koulutus ja sen kehittäminen	655
409291020	YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN	469651	Oppilaanohjauksen kehittäminen	280
291020	YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN	469720	Vieraiden kielten opetuksen kehittäminen	1 099
409291020	YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN	469720	Vieraiden kielten opetuksen kehittäminen	394
291020	YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN	469721	Aamu- ja iltapäivätoiminta	84
			YHTEENSÄ	3 344
29103007	RAHOITUSLAIN 45§:N 2 MOMENTIN MUKAISET AVUSTUKSET			5 152
29103009	AVUSTUKSET OPETUSTUNTIKOHTAISTA TAITEEN PERUSOPETUKSEN VALTIONOSUUTTA SAAVILLE OPETUKSEN JÄRJESTÄJILLE			687
29103010	RAHOITUSLAIN 45§ 2 MOM. MUKAISET AVUSTUKSEN SAAMENKIELISTEN JA ROMANIKIELISTEN OPPILAIDEN ÄIDINKIELEN OPETUKSEN JÄRJESTÄMISEEN			37
29103011	SUOMEN, NORJAN JA RUOTSIN VÄLILLÄ YHTEISTYÖSTÄ ULKOMAANOPETUKSEN ALALLE TEHDYN SOPIMUKSEN MUKAISET MENOT			145
29103013	TAITEEN PERUSTOPETUSTA ANTAVIEN OPPILAITOSTEN HARKINNANVARAISET VALTIONAVUSTUKSET			126
29103014	RAHOITUSLAIN 44 § 1 MOM. MUKAISET AVUSTUKSET OPPIMISYMPÄRISTÖJEN KEHITTÄMISEEN JA MONIPUOLISTAMISEEN SEKÄ OPPILAITOSTEN KANSAINVÄLISTÄMISEEN	461026	Oppimisympäristöjen kehittäminen	4 399
		461091	Koulujen kansainvälistyminen	892
			YHTEENSÄ	5 291
291030151	KERHOTOIMINNAN TUKEMINEN	461093	Kerhotoiminnan kehittäminen	8 000
291030153	TEHOSTETTUA JA ERITYISTÄ TUKEA TARVITSEVIEN OPPILAIDEN OPETUKSEN JA TUKITOIMIEN VAHVISTAMINEN			15 000
2910511	VALTIONAVUSTUS JÄRJESTÖILLE			721
2910512	SUOMI-KOULUJEN TOIMINNAN TUKEamiseen JA KOTIPERUSKOULU/HEMGRUNDSKOLA-TOIMINTAAN			625
292020	TYÖPAIKALLA TAPAHTUVA OPPIMINEN			709
409292020	TYÖPAIKALLA TAPAHTUVA OPPIMINEN			461
409292020	TYÖPAIKALLA TAPAHTUVA OPPIMINEN	463015	ALUEELLISEN ENNAKOINNIN KEHITTÄMINEN	150
			YHTEENSÄ	1 320
409292021	AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN	461042	TOKI Toisen kotimaisen kielen	19
29203041	RAHOITUSLAIN MUKAISIIN AVUSTUKSIIN	463001	AM koulutuksen kansainvälistyminen	640
		463001	AM koulutuksen kansainvälistyminen	160
		463002	Urheilijoiden ammatillisen perusk.	300
		463003	Ammattiosaamisen näytöt	1 200
		463004	Ammattiosaajan työkykypassi	300
		463016	Prosessiteollisuuden perustutkinto	400

Talousarviotili			1 000 €
		463017 Auto- ja kuljetusalanperustutkinto	263
		469545 Työnjohtokoulutuskokeilut	300
		463005 Alkuperäiskarjan hoidon tuki	96
		YHTEENSÄ	3 659
29203042	AVUSTUKSET AMMATILLISEN KOULUTUKSEN YHTEISIIN TEHTÄVIIN JA LAATUPALKINTOIHIN SEKÄ ÖREBRON KUULOVAMMAISTEN OPPILAITOKSELLE	463005 Alkuperäiskarjan hoidon tuki	96
		463006 AM perustutkintojen toimeenpano	281
		463006 AM perustutkintojen toimeenpano	669
		463007 AM erityisopetuksen palvelu- ja keh.	250
		463008 Maahanmuuttajien AM koulutus	200
		463009 korvaus / ÖREBRO	32
		463010 Svenskspråkiga yrkesutbildningen	200
		463011 Luonto- ja ympäristöalan kehittäminen	100
		463012 Moniammatillinen ohjaus ja opiskelija-huolto	200
		463017 Auto- ja kuljetusalan perustutkinto	63
		YHTEENSÄ	2 091
2920305	AVUSTUKSET AMMATTISTARTTIIN JA LAAJENNETTUUN TYÖSSÄOPPIMISEEN	469531 Laajennetun työssäoppimisen kokeilut	1 500
		469887 Ohjaavan ja valm. koul. kehittäminen	1 500
		YHTEENSÄ	3 000
2920306	AVUSTUKSET OPPIMISYMPÄRISTÖJEN KEHITTÄMISEEN JA MONIPUOLISTAMISEEN	461026 Oppimisympäristöjen kehittäminen	961
293020101	YLEISSIVISTÄVÄÄN KOULUTUKSEEN LIITTYVÄ HENKILÖSTÖKOULUTUS		416
409293020101	YLEISSIVISTÄVÄÄN KOULUTUKSEEN LIITTYVÄ HENKILÖSTÖKOULUTUS		2 849
		YHTEENSÄ	3 265
293020102	AMMATILLISEEN KOULUTUKSEEN LIITTYVÄ HENKILÖSTÖKOULUTUS		220
409293020102	AMMATILLISEEN KOULUTUKSEEN LIITTYVÄ HENKILÖSTÖKOULUTUS		1 319
		YHTEENSÄ	1 539
293020103	AIKUISKOULUTUKSEEN JA VAPAASEEN SIVISTYSTYÖHÖN LIITTYVÄ HENKILÖSTÖKOULUTUS		271
409293020103	AIKUISKOULUTUKSEEN JA VAPAASEEN SIVISTYSTYÖHÖN LIITTYVÄ HENKILÖSTÖKOULUTUS		565
		YHTEENSÄ	836
293020105	KOKO OPETUSTOIMEN HENKILÖSTÖKOULUTUSTA KOSKEVA TÄYDENNYSKOULUTUS		555
409293020109	KOKO OPETUSTOIMEN HENKILÖSTÖKOULUTUSTA KOSKEVA TÄYDENNYSKOULUTUS		1 380
		YHTEENSÄ	1 935
293020110	OPETUSHALLITUKSEN KÄYTETTÄVÄKSI HENKILÖSTÖN OSAAVA-OHJELMAAN		189
40929302021	AMMATTITUTKINTOJEN KEHITTÄMINEN JA TOIMEENPANO		1 000
29302033	SUOMESSA ASUVIEN ULKOMAALAISTEN OPETUS		500
4092930214	MAAHANMUUTTAJIEN KIELIKOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN		74
293030211	YLIMÄÄRÄISET JA ERÄÄT MUUT AVUSTUKSET, KANSALISOPISTOT		320
293030212	YLIMÄÄRÄISET JA ERÄÄT MUUT AVUSTUKSET, KANSANOPISTOT		250
293030214	YLIMÄÄRÄISET JA ERÄÄT MUUT AVUSTUKSET, KESÄYLIOPISTOT		100
293030231	OPINTOSETELIAVUSTUKSET, KANSALISOPISTOT		1 480

Talousarviotili		1 000 €
293030232	OPINTOSETELIAVUSTUKSET, KANSANOPISTOT	1 751
293030233	OPINTOSETELIAVUSTUKSET, OPINTOKESKUKSET	173
293030234	OPINTOSETELIAVUSTUKSET, KESÄYLIOPISTOT	120
29303112	VA ILMAN VALMISTAVAA KOULUTUSTA JÄRJESTETTÄVIIN NÄYTTÖTUTKINTOIHIN	5
29303122	KOULUTUKSEN LAADUN KEHITTÄMINEN	1 035
29303123	NÄYTTÖTUTKINTOJEN KOE- JA MATERIAALIPALVELUT	500
32506421	ESR PL. KAINUU; TUKIKELPOISUUSTARKASTETUT KÄYTÖT (2007-2013)	4 090
KAIKKI YHTEENSÄ		69 630

6 ALLEKIRJOITUS

Opetushallituksen vuoden 2010 tilinpäätös on hyväksytty Opetushallituksen johtokunnassa.

Helsingissä 9.3.2011

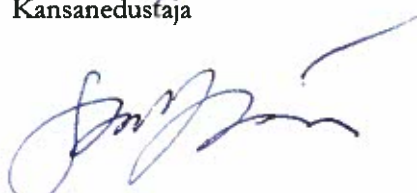
Aila Paloniemi
Puheenjohtaja,
Kansanedustaja

Christina Gestrin
Kansanedustaja

Jukka Gustafsson
Kansanedustaja

Sanna Järvelä
Professori

Jyrki Kasvi
Kansanedustaja

Markku Koponen
Koulutusjohtaja

Heljä Misukka
Koulutusasiain päällikkö

Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma
Toimitusjohtaja

Saana Siekkinen
Koulutus- ja työvoima-asioiden päällikkö

Raija Vahasalo
Kansanedustaja

Timo Lankinen
Pääjohtaja

Ilpo Hanhijoki
Opetusneuvos

Petri Pohjonen
Ylijohtaja,
sihteeri